

309572

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6.

జెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ ఆగస్టు నెల 25 వ తేది సోమవారము

NO. 120

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస బహుళ అమావాస్య ౩౦.

నంచిక ౧౨౦

మంచి మేలు వస్తువులనే ప్రోగు చేయుము.

రాణిపేటలో నుండు ఈస్టిండియా డిస్ట్రిబ్యూషన్ అండ్ ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)
కంపెనీవారి రసాయనిక కాఫివారిచే తయారుచేయబడిన మంచి మేలైన

ఎవ్ సమ్ వుప్పు వచ్చు ఆన్నభేది
ఆర్కాటు అంటురోగ నివారణద్రవము

వివరములకు, ధరల జాబితాకు యిట్లు వ్రాయును :

ప్యారి అండు కంపెనీ, మేనేజింగు ఏజెంట్లు,

పోస్టు బాక్సు నెం. 12. మద్రాసు.

(1601)

A

వేసవి మిడిఎండ

తీవ్రమైన నుండి నగరమున విధులలో ధూళిలేకుండు జనసమృద్ధియు నుండి చల్లనిగాలి కాధారము లేని తరుణమున
వాయుచలనమే లేని కాలమున కనులుమూసి కొంతకాలముండి

దిల్ కుష్

సుగంధమును చూరగొనదు. ఆ సువాసన మీద నవనవోద్యాన సందారానందమును స్మరణకు తెచ్చి ఆపూర్వ
స్వప్నములను కలిగించును. కావుననే యెల్ల పాదము

దిల్ కుష్

నీసాలను తమ అలంకార పేటికలం దమకృతములు.

(1299)

దిల్ కుష్

ఆపూర్వమును సౌఖ్యమును అనుభవానందమును సుగంధమును కలిగించును. వర్షాలంకారములకు నిది వాయుక
మణి. నెలలును, సోలుయేజన్మవర్తలను తెలియగోరువా రిట్లు వ్రాయుకలెను.

కె. ఎన్. వి. అయ్యరు అండు కంపెనీ, 12/286, అన్నావర్ధింగు, వైసాబహర్ రోడ్, మద్రాసు

H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

నర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు)

588

జ్యోతిషాచార్య వయ్యవారు సంశోధనముతో పోవుదురు.
గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు రూ. 100 ఇవ్వాలి.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు దుండ
నలసిన ముఖ్యవస్తువు. ఆంధ్ర
యుగాని, జోయలైదులతో పా
క్షగాంచబడియున్నది. ఎన్నివిధము
లైనను నుండు గుణములును.
తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలక,
వక్క, పాము, జిత్తి మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు నువ్వు
గించును. కల పాకెట్ 1-1 0-0-0
పోస్టేజీ 0-8-0. 1 దజ్జా పాకెట్
కల రూ. 5-0-0. పోస్టేజీ కలదు.

జి.కె.పా. 2 ప్యాకెట్లు తీప్పించుకొనవారికి పోస్టేజీ ఇవ్వాలి
కర్తవ్యం 100% 25 మాత్రము కమీషన్ నియమబడును
శిరునామా:— ఫస్ట్ బ్లక్ నెం. 12,
1-6 కెంకటేశ్వర్తి వీధి, సాదాశేట పోస్ట్, మద్రాసు

సవినయ ! పరిమళద్రవ్యముల రాజు సవినయ !

ఆటో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆపూర్వ
వాసనయును కలదు. ఆటో దిల్ సారాయి మొదలగువాటి
యొక్క సుగంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డతో గాని చా
క్కాయ వైసగాని 2-8 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సందన
వనము మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖమయిన వాసనను అటు
భరించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాసనలు ఈ
వేనియండిగా యీ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒక బుడ్డికి వ్రాసిపంపును.

కల 1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-1 రూ. 0-8-0 } వి. పి. చాక్
,, 1 డ్రాము బుడ్డి 1-1 ,, 0-12-0 } రూ. 0-4-0
,, 1/2 అవున్సు బుడ్డి 1-1 ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.

125 అద్భుత నివారణి. 100

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి

ఎల్లెస్ట్రాటానిక్ వెర్బుస్

ఇది బలహీనులకును నీరసులకును ముందు.
నిద్రలేకుండుట, జ్ఞాపకము లేకుండుట, మెదడు
దిమ్మగా నుండుట, వనియం దెంతమాత్ర మిచ్చు
లేకుండుట, నిస్సత్తువ, బలహీనము, ఆయాసము,
శుక్లనవ్వు పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్య
యులకు, గుమస్తాలకు, వర్తకులకు, మనోవ్యాధి
లకు మొదలగువాటికి క్రమేపేమైన ముందు. బల
మును గలిగించును. అనేక వేలమంది ఇందువలన
బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఒకబుడ్డిని
కొని దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షింపుము.

25 మాత్రం బుడ్డి 1-1 రూ. 1-4-0

40 ,, ,, ,, 2-0-0

ఆంగ్లీయిండియా డ్రగ్ అండు లెమికల్ కంపెనీ.

నెం 155, బామ్బాయ్ వీధి, బొంబాయి.

కావలెను.

గుంటూరు జిల్లా, వంగోలు తాలూకాలోని చీరన కొత్తపట్టణము లోకల్ ఫండు ఆఫీసులో వని చేయుటకు మొట్టమొదటి ఆఫీసులో తరఫీతు అయిన మంత్రసానులు కావలెను. నెల 1-కి రూ 15 లు జీత మియ్యబడును. 1919-వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల మొదటి తారీఖులోగా దరఖాస్తులు ప్రెసిడెంటుగారికి చేరవలెను.

(1732) (Sd) డి. కృష్ణయ్య, ప్రెసిడెంటు, తాలూకాబోర్డు, వంగోలు.

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస

అశ్వశాస్త్రము, తైలియలభిము, కలిదినము కలింక వగినది. కొద్దికరుణమాత్రము మిగిలియున్నది. కర్మపథము. కలి 1-కి రూ 0-12-0, పొట్టికి రూ 0-8-0. శ్రీరామకృష్ణమందిరం, గుడుగుపేట, మచిలీపట్నం. (1700)

చంటి బిడ్డ (1609)

ఇందు కుటుంబము, దాది, పోకపాటు, బాలికలు, శిశువులు వివరింపబడినది. డాక్టర్ ఆచంట - లక్ష్మీ కలిగారు. పి. ఎం. డి. సి. ఎమ్. గ్రంథకర్త. తెల. రు. 1. విజ్ఞానచంద్రికాబుక్ డిపో, మాంబురోడ్, మద్రాసు.

ఇప్పుడే ఫౌంటెన్ పేనాలు వచ్చినవి. కొత్తగా ధరించబడినవి. బ్లాక్ లెన్జు రు. 8-4-0. నెప్ట్యూన్ నెం. 210 రు. 8-12-0. స్వాక్ రు. 6-8-0. చాటర్ మెక్ నెం. 126. 6-12-0. అలెగ్జాండ్రా రు. 2-8-0. గిరి బ్రదర్లు, ప్రేక్షనర్లు, ట్రెస్సికే, మద్రాసు

ఆరోగ్యభాగ్యము

వీరిని పొందు సమర్థమున బట్టి జీవనాత్మిక యోజనలను వారు ఆయుర్వేదసార సంగ్రహము 1706 వైద్య విద్య అను గ్రంథమును చదువును. కృతం, ఉపాఖ్యాయము. రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, 27, చివాటాపాడు, మదరాసు.

మల్లుచీరలు

కట్టుఅంగరక్షములు 1-కి రు. 8-8-0. కులంకులుగల మధుర బుట్టాచీరలుగల గార్మరంటి. 16 మూల నిడివి, 2 క్లీమూర పెడల్పు చీర 1 కొను వారికి ఎలక్ట్రిక్ కండాలదండ 1 ఇవాం. చీర 1-కి తెల రు. 4-8-0. ఉప్పీ-సిల్క-పార్సీచీరలు అందమైన పువ్వులు వేసినవి (కులంకులుగలవి) చీర 1-కి రూ 7-4-0. బాలామణి చీర 1-కి రూ 4-8-0 కారాయణవరం కట్టుకొంగు జలతాప సహ చీర 1-కి రూ 5-8-0 కలకత్తా కాఫీలర సాదా 1-కి రు. 8.

1698 బసానియ (ప్రేడింగు కంపెనీ, సాపుకారుపేట, మద్రాసు.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్పనమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని నిధులను అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది. ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి కీరసాఖ్యమును దృఢపరచును, ఆయుర్వేదవిధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా పొందబడును. పోస్టుచార్జియు ఈ పుస్తకంపై వసూలు. తెలంగాణ ప్రాంతాల్లో రు. 219.

వైద్యశాస్త్ర మణికంఠ గోవిందజీ,

అతరంగినివా కోవ. భాం. 157, రాజ్యే, మద్రాసు

దిగుమతిదారులు ఎగుమతిదారులు కమిషన్ యేజెంట్లు. 1543

బియ్యము, గోనెలు, నూలు, ఆముదము, సెనకాయలు, ధాన్యములు కాయధాన్యములు మొదలగు సరకులు, స్వతంత్రుల తరపున, బయటజాతీయుల తరపున కొనబడి విక్రయించబడును. వివరములు తెలియగోరవారు ఈ విలాసమునకు వ్రాయవలెను. Pareck & Co., 135 B, Amherest, St, Calcutta.

సప్తమ ఆంధ్రమహాజన సభ

ఈనెల 28, 29-వ తేదీలను, అనంతపురమునందు సమావేశమగుట

గాడిచర్ల - హరినర్సయ్య తమరావు పంతులు ఎమ్. ఏ; గారి అధ్యక్షతన సభ్యసము

(మాత్రత్యేక విలేఖకుని యొద్దనుండి)

నిన్నటినుండి (24-8-19) అనంతపురమునందు సమావేశమైన సప్తమ ఆంధ్ర మహా సభాధ్యక్షులగు శ్రీమత గాడిచర్ల హరినర్సయ్య తమరావు పంతులు ఎం. ఏ. గారి అధ్యక్షతన సభ్యసముండి యాక్రింది ముఖ్యాంశములను క్రమబద్ధముగా చూచుచు.

శాంతియా?

మహాసంగ్రామము వలన పాశ్చాత్యరాష్ట్రముల భారతదేశమున కలబులుగు మాత్రము కలిగినవలెనట్లు సంతోషము లేదు. నిరంతర యుద్ధోత్సాహము నిలుపుట లేదువలయునని భారంగీకరించినారు. స్వరాష్ట్రములకు గొప్పరాష్ట్రముల యంత స్వాతంత్ర్య మందలయుననుట వారికి వ్యాధిగర్భమైనది. వివాదములకు తీర్పుకొనుటయందు దండోపాయము అభయసాధన మనుట వారికి తెలియకపోయింది. కృత్రిమము సాధ్యమైనంతవరకు తనకు కావలసిన వస్త్రాద్యములను నిర్మించుకొన గల కత్తి వందలవలయుననుట వారికి కుప్పిరింది. విషయములయెడ భాంధ మితి మారరాదనుటయు దిక్పర్యవసాగ వారికి తోచినది. ఈ మన్నకారణములను సర్వకాలియ సంఘమును తెలకొల్పుటకు వారిని పురికొల్పినది. మహాసంగ్రామ మింతవరకు ఫలము కలిగించినదైనను నేటి సందేహము లోకమునకు శాంతి సమహరించునని చెప్పుటకురాదు. సర్వభాతీయ సంఘమున కల్లు రాష్ట్రములే బలవత్తరములైనవి. కారుల సర్వభూమిత్వము అంగీకృతము కాలేదు. సామ్రాజ్యములకు లోబడి కుల్యార్థ వాగ్దేవతలైన భారతభూమి ఇత్యాదులకు వ్యతిరేకత్వములు పునాదములు కాలేదు. కొన్ని కారులు రాజకీయజంజనము లేనవలెనట్లు కేంద్రీయము నెంతవరకు భారణము చేయవలయుననుట అంగీకృతము జేయబడినది. కొరియా మన్నగు రాష్ట్రములు సమాజముగ కొరిన స్వాతంత్ర్యమును నిరోధింపలేనవి. యుద్ధమునకు యందుకంటే నేటిదినము నల్లతెల్ల విభేదము క్రమబద్ధమైనది. లోకకల్యాణమునకు కడుకాల్గు మాత్రములు కలవని ప్రబోధించి విరోధకాండకుని భూమిలో ప్రభాతభుక్తమునకు కట్టుకొమ్మలను కాండమెరికాలో - స్పీగోను తెల్లవారుడు ఒక్కరికొక్కరు మార్గ గాదింపకొనుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికాలో మహాసర్థములతోనై మన నల్లవారులు సంపాదించిన స్వాతంత్ర్యమును వశంపజేయుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. మన ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కక్షకుచే ఫిజీదీవులలో నగ్గిమెంట్లపద్ధతి అపులయగునని మన మందరమున ఎదురుచూచుచుండగా ఇప్పుడే జరగదనుకార గభీనున కచ్చి కనీసం. ఈయన్ని సందర్భములకు తోడు లోకమున అనంతరములు ఆశోకములు పొడకట్టినవి. లోకమంతయు ఖైదుమున కాదులయైనది. ఎక్కడ చాతినను కర్మకరుల సమ్మెకట్టులు మొదలైనవి. దుషియాలో నెన్ని యల్లల్లాలములు జరుగుచున్నదియు లోకము సంపూర్ణముగా తెరువక. అయిదో సమస్య యింకను తీర్మానము కాలేదు. కుర్కీగతి యేమగునో యని మనమృద్ధియ క్రమంచు తీర్పనవేదనపాలైయున్నది. తన కిష్టములేని సందర్భి ఒడంబడింపబడినట్టి జర్మని లోలోకులకును చున్నది. బలవత్తర రాష్ట్రములు తమకు నైతిక బలములను, శాంతిబలములను వైమానిక బలములను యుద్ధమునకు పూర్వముకంటే నెన్నియో మడుంగులు ఎక్కువజేసి కొని ఘోరతర యుద్ధమునకు క్రమబద్ధముగా కనిపించు దీనిని శాంతి యని యెవ్వడందగలడు!

భారణము? - పాశ్చాత్యదృష్టియే.

ఇంతటి యశాంతి! భారణమేమిట? పాశ్చాత్యదృష్టి పాశ్చాత్యవాగ్దేవతలకు తప్ప మరెవ్వరికి కాదని వాదని పోలియును. వారి వాగ్దేవతలు, వ్యక్తికథానము. విషయముభోగముకాదు. ఆకలి పెంచుకొని వానిని సంకృప్తి కరములు మానవముక్తికి సాధనమని భావింపదు. ఈయత్తి కొందుకు మూలమును స్వభావసిద్ధములగు పరిస్థితుల నన్నిటిని నల్లంఘింప గలదనుట వారి సిద్ధాంతము. ఈ భారణము

చేత వారి వాగ్దేవతలు క్రమబద్ధములు ఎల్ల భౌతిక గుణములను అనుభవించ వలయునని క్రమబద్ధముగా వేరే. తదర్థమై ఎన్ని సమద్రములు దాటవలసి వచ్చినను, ఎన్ని భూములు వాటవలసినట్లైనను, ఎట్టికీ తోడ్పాటులకు సమగమింపవలసినను, ఎందరు సోదరులను క్రమబద్ధించవలసినను, ఆరేడు తదనుకూలములగు భౌతికసాధనములను మారణోపకరణములను సృష్టించుకొనుటలో నిరీడువగుచున్నాడు. ఈ విధముగ కుచ్చగుణములై వ్యక్తికి వ్యక్తికి వారికి వారికి పోటీలు సృష్టించి ఏర్పడి ఎల్లరును తమకు స్వభావమునకు దూరమై వెనుగులాడుచున్నారు. దీనికి క్రమికాంతు వెదకనిచో ఇది యనంతం బగుట సుష్టము. శాంతి సమహరించుట నికరము. ఆక్రమికారము పాశ్చాత్యులకు మెరపు పోలే కనిపించి యద్వైత్యమైనది.

పౌర స్వదృష్టి.

ఆక్రమికారము పౌరస్వ వాగ్దేవతలకు ఏర్పడవలసియున్నది. మనదృష్టి ఆధ్యాత్మికము. మన వాగ్దేవతలు ఆధ్యాత్మికము. మనసృష్టికృతము. వ్యక్తి ఇప్పుడో సృష్టియందు కరమయ్యెను. కావున వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యములు మరములు నిషయకాల్యము నిషేధము సుర్ధలకు లావులేను కరమరసనాకారమే భర్యము. ఎప్పుడు ఆకలి మితములో అప్పుడు స్వభావ సిద్ధితులను తొల్లంఘింప వలదనుతాడు. మనజేతమునకు మన కాలమునకు, మన కీర్తిస్థితికి, తగిన భోజనము ఉచితమగు కస్త్రీధారణము వాతవ్యములు. ఇకరభోగములు యథాలాభములు. ఇవి కరమేకమని సృష్టికర్తని అనుసరించు మార్గము. కృత్రిమ ప్రాప్తియై నేటిదినము తదజ్ఞులు ఇకరజీవకోటికి సంబంధించి చేయుచుండు సిద్ధాంతములు మన వాగ్దేవతలను పోల్చుకొనుచు చున్నవి. ఏ చతురువునైనను, ఈకృతము తేకకాల కరిస్థితులనుబట్టి అంగిర్యయము భోజనాదీక నిర్ణయము చేయుచుండుట సుష్టము. కచ్చనియాకులలో తిరుగాడు పురుగును నంరక్షించుటకై కచ్చటింగు నిచ్చుచున్నాడు. చలికేళములలోని గొట్టెల కెత్తుకబాచ్చు. ఉష్ణప్రాంతములలోనివానికి తక్కువ. మానవుడును సృష్టిలోనివాడే. ఇకనికి ఆత్మ స్వాతంత్ర్యమును దైవమంత కృతజేసినను కరికరకరి స్థితులను ఇకకుల్లంఘింప కాలదు. మితిమీరిన యసాంభావము నల్లంఘింప నుద్యుక్తుడై యొక్కడి విషయానుభోగమును దనదని భ్రమచేడి కరమానర్థముల పాలై నాడు. లోకమునకు శాంతి కావలసిన యెడల కృతంచమున మానక సామ్రాజ్యము నిజము కావలయునో నేడు పాశ్చాత్య వాగ్దేవతలకు నెరుకుచుండు స్థితి యెన్నిటి కైన కలుగవలయునని నైచెప్పిన సృష్టికర్తను అందలచేత సంగీకృతము కావలెను. మన పూర్వము విషయలంపకత్వమును మాన్పించుటకు నిర్ణయించిన మాత్రములు కొంతకు కొంతయైనను ప్రచారము లోనికి రావలెను. ఈపట్టున రెండు ఆసానాలను మాత్రము మాన్పవలసియున్నది. పాశ్చాత్య పౌరస్వ వాగ్దేవతలకు స్వభావించుటలో ఒకదాని భాష మరెయ్యకదానిలో తేకే తదని యనుకొనరాదు. ఆధ్యాత్మికదృష్టి పాశ్చాత్యులకు తేకపోలేదు. వారిసంఘసేవాసమితులు వారి నైద్యాలములు వారి మరకప్రచారక సభలు వారి మహా పుత్రులు జీవితములు ఇవి యెల్లము సభ్యమును గ్రహింప నుద్యమములే. మన వాగ్దేవతలను భౌతికదృష్టి తేకపోలేదు. భౌతికమే లేనివానికి క్రమంచమేలేదు. మనపూర్వము సర్వవిషయానుభోగమునకు సర్వభౌతికభివృద్ధిని మార్గము తేర్చుకొని యున్నాడు. అట్లుగను పాశ్చాత్య పౌరస్వవాగ్దేవతలకు లనుట కున తర్కవేదగుణ మూహ్యముకాని వేదకాదు. ఆ విశేష గుణముచే కద్దరులెల్లము మూలమి, అధానర్థము తేర్చుటకు చేత విభేదము తప్పదు. పౌరస్వవాగ్దేవత ప్రాబల్యము ఏర్పడుచేత నిజమగుశాంతి గగనమును మనుటకు నందియములేను. ఆపౌరస్వవాగ్దేవతల శాంతిమునకు ప్రసాదించగల గురుభూమి భారతభూమి. పాశ్చాత్యుల తంత కృతమిచ్చించినను ఈగురు

సాధించిన లాభములు లేకపోవుట యట్లుండ, దీనియందలి
కోపములయొక్కయు ప్రజలకు ఫలితములైన నవనాట
శుష్టతను, ఆయన కంట్రీలు కూడ దని సామా
నించి చెప్పుటకును నోరాడపున్నది. (తాపాస్వాత్యమున్నయె
డల ప్రజలు ఆనుభవముమీద పరిస్థితుల కనుకూలమగుమార్గము
లవలంబించు కొందురు. ఇప్పుడే ముకుతేనెయగు అనర్థములు
తప్పవకుటను ఈకంట్రీలోకధర్మి శుష్టతనుచేయుచున్నది.ఇన్ని
దశాబ్దములలోనై దారిద్ర్యము రూపు దాల్చినట్లుండు ఈ
భూమిని ఉన్నకష్టములను చెప్పుకొనుటకైనను స్వాతంత్ర్యము
లేదు. తత్రికలా నోరుకట్టి వేయబడినది. సంపాదకులకు కూ
ర్చున్న సొం నిబంధన లేదిన సొంక నిబంధన ఇప్పుటి వత్తి
కాకాదనను 1910 సం॥లో పార్లమెంటు సెషను 850
ముద్రాలయములను 800 తత్రికలకు, దీని యాగ్రహమునకు
పాత్రికాలనని. 4 లక్షల రూపాయల వరకు ధరావత్తులు
కోరబడినవి. అనేక ప్రయరణలు నిరోధములైనవి. ధరా
వత్తులు కట్టలేక 209 ముద్రాలయము లాగిపోయినవి. 180
తత్రికలు పార్లమెంటుకాక నిలిచినవి. 1917 సం॥ మొదలు
దీని హదాముడికి అంతములేని పక్షితి యేర్పడినది. దేశము
లకు ప్రియమగుటైన వత్తికను ఈ చట్టముయొక్క ఆగ్ర
హమునకు గురియైనవి. కొందరు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమున
నాకు తమ ఇచ్చకు వచ్చినరీతిని న్యాయుండియా ఇత్యాది
వత్రికలకు నిరోధించినారు. తుదకు ఒకానొక మేజ
స్ట్రీలు మేయరూపాయల ధరావత్తు నకును ముందు స్థల
మును మార్పగలుగునేని మరేమేయరూపాయల ధరావత్తుకు
కోరుదనని మొదటి యుక్తవత్తుగానే నిష్కర్షణ చేసికొనినా
రు. ఇది చిత్రములగా చిత్రితము. మరి యెట్లుండెలమి ధరా
వత్తుల రద్దుచేయువారు స్థానిక ప్రభుత్వమువారు. ప్రాజెక్టు
లకుగాని ప్రియకత్తులకులకుగాని అపీలు చేసినను, అయ్యది
అధికారహీనములు. ఇక ముద్రావాపరము. ఈ కానన
ములే కడుమందు కడగండ్లు వర్ణనాతీతము. ఒకని సామ్రైక
ముద్రావాపరమును మరేయొకడు ముపయోగించు కొనవ
లెన్న నిర్బంధము. నీవు కొంటివా, ద్రవ్యమిచ్చికవా,
అప్పుతెచ్చికొంటివా, ఇది నీసాక్షేణి, ఇదియెల్లయు మేస్ట్రీ
లుగాను అడుగుపెట్టులే. వీరికి కట్టుబిట్టలులే లేవు నీవు ఆ
విషయము ప్రయింపక ముందువా, ఈవిషయము ప్రయింప
కముందువా,ధర్మమునూ,అను లేదనింపును, అప్పుడేమగు
విషయమిందును. ఇట్టిస్థితిలో ఆత్మగౌరవము కల ఏవ్రాంద
వుడు ముద్రావాపరమును నిరాపూటముగ సాగింపగలవా?
ఉత్తరు ముద్రావాపరము పరులచేతనుండుటకు ఈకాన
నము (ప్రబలసాధనమగుచుండలేదా? మనస్వాధీనమున నుండు
ఒకటిరెండు వ్యాపారములుగూడ ఈరీతిని బాధితములకావ
చ్చునా? ఇంకను ఈ ముద్రావాపరము కాననమున సహింప
నగునా? ఇదియొక్కటియే కాదు మనకు బంధకము. ఇటీవల
అనధికారులందఱును మొట్టొక్కయమంద, ఇండియా ప్రభుత్వ
మునాకు కావించిన రౌలతుకాననముసంగతి మిగిలందరును
శిల్పకరమయియున్నది దాని నెరుపుటకు గంధిమహర్షి స
త్యాగ్రహమును పూనుటయు మిరలుంగనిది కాదు. మహాము
ధుగు ఆరకమెచ్చుట నఫలమగునో యనుభీతిని వంజాలున
జరిగిన అల్లకల్లోలములును నేటికిని మన కక్షులు సంపదనకు
మూలాధారములైయున్నవి. ఈనెల 14-క తేదీని గూడ నలు
గురు ద్వీపాంతరవాసశిక్షియు, ఆస్తిపత్రములను నంకి.
నైకప్రభుత్వము స్థాపించి వంజాలుగానేనన శిక్షల మొత్తము
న్యాయమును నీరుజేయునదిగానున్నది. మొత్తముమీద ఈ
నెల మొదటివరకును 85 గురు విచారంపటది. 682 గురు అధి
రాధులుగ నెంచబడిరి. 270 గురు విడుదలం గాంచిరి. వేసిన
శిక్షలు మరణశిక్షలు, ద్వీపాంతరవాసశిక్షలు, ఆస్తిపత్రము
శిక్షలు, వదిలంకర్షణలశిక్షలు, కాలివాసరాయు (త్రైమా
సంపాదకుడు వీరివిషయము గంధిమహర్షి మని ప్రత్యక్షముచే
లోకమునకు వెల్లడియైయున్నది. వీరికి వేసిన సంవత్సరముల
శిక్షలకు మానములుగా వంజాలుగాని మెత్తగను ప్రభుత్వము
వారును ఇండియా ప్రభుత్వమువారును మార్పులనీ కచ్చులే
జరిగిన అన్యాయములకు గొప్ప నిదర్శనమై యున్నది. అంతి
యేగాక, లాలా హుసేనులలాలు రాంభుస దత్తు కివలూక నర్త
పాలు, దూనిచందు మహమరు భాషీకు వీరి విషయములలో
ఎంతోకఠినములయిన శిక్షలకు తగ్గించుటయును, నైక ప్రభు
త్వము మొక్క కార్యమునకు తాత్పర్యమై యున్నది. నైక
ప్రభుత్వము వెలసినకాలమున క్షణముల వడిసాట్లు లోకవిది
తము. ఇంతి గందర గోళముగ నీ సమస్య ప్రముఖు
లెల్లను నైకప్రభుత్వముగా నిర్దేశన సంఘము నేర్పాటు
చేయవలెనని కోరినను, ఆ సయంకను నిరీక్షలు కాలేను.

భాగ్యవంతు లెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద జ్ఞాపథములు అద్వితీయములు.

వేనవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి

జీవామృతము	అమృతామలక త్రైలము	జంబీరరసామృతం	పంచాననలేపము
8 బొట్టలు 8-4-0	8 బొట్టలు ౪ల సీసా 1-0-0	ఉష్ణుల బోగొట్టుకు	తామర పూముకు
8 బొట్టలు 1-12-0	8 బొట్టలు ౪ల సీసా 0-8-0	సీసా ర్శు. 0-10-0	డబ్బీ ర్శు. 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

ప్యాకింగు - పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము.

కంఠి విభాగము: } మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు.

కుండిట్, మదరాసు. } 85, ఆచారప్పకొ వీధి, మదరాసు.

అనంతపురం కబుర్లు

(ఒకవిలేఖరి)

I

అనంతపురంలో సభ జరుగుతున్నది అని ఎన్నార్లనుంచి అనుకుంటూ వచ్చారు. మధ్య మధ్య తిరిగి సభ జరగదు. అగ్రాసనాధిపతులను ఇంకా నిర్ణయించలేదన్నారు. అనంతపురంలో అరేబియన్లు చేయలేదన్నారు. ఎట్లాగైతే నేమి, పెద్దలందరూ పాటుబడ్డారు. కొడాలి శివరావు కృష్ణారావుగారు చెయ్యి చేసికొన్నారు. శంకరరావుగారు శ్రద్ధలీని కొన్నారు. అనంతపురం వారికి ఇంకా యితర దత్తపుత్రులకున్న మేలుకొలుపు సాడినారు. ఏదో సంసార పక్షముగా చందాలు పోగుచేశారు. ఈ కరువు కాలములో, ఈ పర్వత పాగొంతులలో వెయ్యిపాపాలుకన్న ఎక్కువ లభించగలవా ఏమిటి? ఎంతదోకతే అంత చాలునన్నారు. ఇచ్చిన కట్నాలు పుచ్చుకున్నారు. వచ్చిన పెద్దల భోజనపు ఖర్చుకై వా సరిపోతుందిగా అని అనుకున్నారు. ఆనైన ఖర్చు ఏదైనా కావలసి అందరికీ ఆధారమైన శంకరుడే ఉన్నాడన్నారు.

పెండ్లిపనులు పాగొంతులచారయ్యా పందిళ్లు వెయ్యడానికి అవసరమున్నా లేదు. అకులున్నా లే వన్నారు. సరే పురమందిరమే శరణాలయమన్నారు. సభ బోన్ హాలులో జరగడానికి ఏర్పాటు చేశారు. అయితే పురమందిరములో కూడా నిత్యవైవేద్యములు గాని, ధూపపీఠములు గాని లేక పోవడముచేత కొంచము దురవస్థలో ఉంది. దానికి ఎట్లాగైతే నేమి పునః ప్రతిష్ఠ చేశారు. పురమందిరమును పరిక్షించి చూడగా దానిని కట్టినప్పుడు నాటకశాలగా ఉండవలెనని కట్టినట్లుగా ఉన్నది. కట్టినతర్వాత పురమందిరముగా నిర్ణయించినట్లున్నది. పశ్చిమము మగములలో కూడిన కర్మాగారముగా ఉన్నది. కాని బిల్లియర్లను, టేబిల్లుగాని, సోడా పావుగాని లేకుండా పురమందిరముమాత్రము పరిశ్రమగానే ఉన్నది. ఎట్లాగైతే నేమి, మగములన్నీ తీయించి మందిరముభాగీ చేశారు. తోరణాలు కట్టారు గొప్పవాళ్ళ బొమ్మలు గోడలకు తగిలించారు. కుర్చీలు బల్లలు వేశారు. జంపఖానాలు పరిచారు. “స్వరాజ్యమే రాజ్యము” అని పెద్దఅక్షరములతో చీట్లు గోడలకు అంటించారు. వచ్చినవారికి స్వాగతమన్నారు. పురమందిరము విశాలమైనదే. వచ్చినవారు కూడా విశాల మృదయులే. ఎంత క్రిక్కిరిసికూర్చున్నా అయిదువందలమందికన్నా ఎక్కువ పట్టారు. అయితే సభకు వచ్చినవారంతా విశాలముగా కూర్చున్నా, రావలిన ప్రతినిధులకు చాలామందికి చోటు మిగిలింది.

సత్రములో భోజనాలు, ఫలాహారములు, స్నానములు మొదలైనవి ఏర్పాటు చేశారు. ఇక్కడ చలికాలము ప్రారంభమగుటచేత స్నానాలకు ఉష్ణోదకదుపాయము బాగానే చేశారు. నామమాత్రమునకు ఆంధ్రసభ అనంతపురములో జరిగినదన్న మాటయే కాని, బెంగళూరునుంచి కూరలు తెప్పించారు. పువ్వులదండలు ఎక్కడ నుంచియో తెప్పించారు. స్విట్జర్లాండునుండి కాఫీ కామెటకు పొడబావులు తెచ్చి, మైలు దూరమునుంచి బండిమీద నుంచినీళ్లు తెచ్చారు. చెన్నపట్టణం నుంచినీ నెల్లూరునుంచినీ అగ్రాసనాధిపతులను తెప్పించారు. ప్రతినిధులను ఇతర జిల్లాలనుంచి పిలిపించారు. ఇన్ని ఊళ్ల వస్తువులు కలిస్తే ఒక్క అనంతపురసభ అయింది.

23వ తారీఖున మూడుగంటలకు రాష్ట్రీయసభ ప్రారంభమన్నారు. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు నెమలి పట్టాభిరామరావుగారు ముందరగానే వచ్చి ఊరిలో విడిచి చేశారు. మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ఇంకా పెద్దలందరూ, అగ్రాసనాధిపతులలో సహా వేచేస్తారన్నారు. బందరునుంచి భోగరాజు పట్టాభిసీత రామయ్యగారు వస్తారా? రారా? అని సందేహంపుట్టింది. నరసింహేశ్వరశర్మగారు తాము చాలాకాలం తిరి పంపించారు. ఇంకా మరి కొందరు పెద్దలు అలాగే చేశారు. రామస్వామిగుప్తగారు తిప్పకుండా రావలసినదని అనంతపురములో ఆబాలగోపాలము గోల చేశారు అనుకున్న ప్రకారము గుప్తగారు రైలుదిగినారు.

దురదృష్టవశమువలన ఆగోజు రైలుకూడా బద్ధకంగానే వచ్చింది. రెండు గంటలు ఆలస్యంగా వచ్చింది. ఊళ్లో ఉన్న ఒక్క పెద్దగుట్టపుబండికి ఆగోజు ఊరేగింపు కలిగింది. అగ్రాసనాధిపతు లిద్దరు ఫీటునుబండిలో కూర్చున్నారు. బాలభటసంఘమువారు బండిలోలిన్నారు. గుట్టము కూడా తనకోరకే ఈ ఉత్సవమంతా చేస్తున్నారని గ్రహించి

గర్వంతో నెమ్మదిగా నడుస్తూ స్టేషనునుంచి ఊరిలోనికి సుమారు రెండుమైళ్లు నడిచింది. ఊరిలోకూడా సన్నాయి మేళములతో బండియావత్తూ (అనగా గుట్టము, బండి, అందులో ఉన్నవాగు అంతా) ఉత్సవంగా ఊరేగింది. అప్పటికి రెండు గంటలయింది. అగ్రాసనాధిపతులు భోజనములు చేసి తాంబూలాలు వేసికొన్నారు. అప్పటికి మూడు గంటలయింది. నేను మాత్రము పురమందిరమునకు ముందుగానే వెళ్లి కూర్చున్నాను. మూడన్నర అయింది. కొద్దికొద్దిగా జనులు వచ్చారు. దత్తమండలప్రతినిధులు వసంధుగా వెబారులుతోడిగి జరిపాగాలుచుట్టి కన్నడపువాక్యములవధ్య తెనుగుమాటలనుబిగించి, కర్ణకళోగముకాని, కర్ణాటభాషనొకటి వాడుచూ సభ అలంకరించారు. అప్పటికి నాలుగుగంటలయింది. “అయ్యాశంకరరావుగారు, అగ్రాసనాధిపతిగారు ఇంకారాలే లేమండీ?” అని నావెనుక కూర్చున్నవా రెవరో అడిగారు. “ఇంకాదువ్వులు అలంకరించుకుంటున్నారు” అని పుచ్చకునికి ప్రత్యుత్తరము వెంటనే వచ్చింది. రామస్వామిగుప్తగారుకూడా ఓపికతోనే ఎదురుచూస్తూ కూర్చున్నారు. వచ్చినవారంతా చక్కోరములకలె నీరీక్షించాము. నాలుగున్నర అయింది. అనతిదూరంలో మంగళవాద్యములు వినిపడ్డాయి. సరే! మ్రేసిడెంటుగారు వస్తున్నారన్నారు. కొండా వెంకటప్పయ్యగారు, న్యాయతి గుబ్బారావుగారు మొదలైనవారు ఒక పావుగంటకు పూర్వమే వచ్చిపూర్చున్నారు. పట్టణంలో, కొప్పురికాయ, యితరఫలములు (బహుశః నారింజకాయలు) హారతికర్పారం కుంకుమ, తాంబూలము మొదలైనవి ఉంచి రామస్వామిగుప్తగారి చేతికిచ్చారు. ద్వారమున కెదురుగా గుప్తగారు వేశారు. అగ్రాసనునకు హారతి యిచ్చారు. “ఆంధ్రమాతకు జయ” అని కేకలువేస్తూ ఆందరు సభారంగములోనికి ప్రవేశించారు. గుప్తగారిని జాతీయగీతము పాడమని ఎవరో కోరినారు కాని వారిగాత్రము పూర్వమువలె యిప్పుడు గురుమారముగా నుండుట లేదనే కారణమున, వారు పాడలేదు. కానీ ఒకకాన్పుల్లుగారు కొన్ని నీరసపద్యాలు ఆంధ్రమాతనుగూర్చి చెప్పినారు.

అనంతరము అగ్రాసనాధిపతిని ఎన్నుకొన్నారు. ఎట్లాగైతే నేమి అనంతపురంలో ఆంధ్రసభ ప్రారంభమయింది. ఇక సభలో జరిగిన చమత్కారాలు చేపు చెప్పతాను.

బొంబాయి నెంబ్రలు కోఆపరేటివ్ ఇన్ స్టిట్యూటు:—

బొంబాయిలో నెంబ్రలు కోఆపరేటివ్ ఇన్ స్టిట్యూటు క్రొత్త గ నెంబ్రలిచ్చింది. దాని యాజమాన్యము క్రిందను భారతదేశీయ కలంధులులోని సభ్యులగు జి. కే. దేవుడు గారు కొన్ని యాస న్యాసములిచ్చెదరు. వారు సహకారోద్యమమును గురించి 22 వ తేదీని ఉత్సవసందర్భంగా సభ్యులగు సభాధ్యక్షులు కమింధరి భారతీయులు హాజరైతే దేశీయలందరి సహకారోద్యమము వలన నేర్పొనెవలసిన సంతులన వామ చెప్పింది. దేవ్యులక్రొత్తులిచ్చినందులో సహకారోద్యమ మెట్లుపడేయియున్నదో వారు తమయభిప్రాయాలను తెలిపింది. శ్రీలనపురపులను సహకారమువలన కలుగు ఆర్థికలాభములను గ్రహించవలయును. దీనివలన సంఘమునకు కలుగుచున్న లాభములను పరికింపవలయును.

సహకారోద్యమము వ్యాపింపవలసిన యావసరమును గురించి వివృతముగా చెప్పింది. నెంబ్రలు ఇన్ స్టిట్యూటును భారతీయులు: సాహిత్యపరిషత్తునది వారుకోరి దేవధాసుగారి వలె చాలకుది ఆచరింపవలయును విరోధమునందలి సహకారోద్యమమును గురించి తెలిసికొనుటకు చాలామంది యాసకుల నెంబ్రలను కలవలయును.

జిజ్ఞుస దేశమును పీడిచిపోవుట
అండ్రా, ఆగస్టు 22:—బోర్ల విశ్వలక్ష్మిబాపవలన చాలామంది క్రైస్తవులు సునాచుర్లకు భూమిలను వేరైనను విడిచి పోవుచున్నారు. ఓడనున్నుండి వార్త వచ్చినది.

ఇండియాలో నీటికేక్.

ఇండియాలో నదులు జలపాతములు మున్నగువానిలో నీటినుండి విద్యుచ్ఛక్తినితీసి యంత్రములనునడపించి పరిశ్రమల సభివృద్ధినిొందించుటను గూర్చి పరిశోధనలను చేసిన జే. డి. మిర్యన్ (చీఫ్ ఇంజనీరు) గారు నివేదికమును ప్రకటించిరి. ఇందులకు జలపాతములే గాని లెక్కిననదులు పనికిరావని తలంచుట పోవలెను. ప్రస్తుతము యిండియా దేశమునందలి పరిశ్రమలకు 10 లక్షల గుట్టముల కక్తి వినియోగపరుపవలెనున్నది. దానిలో 285000 గుట్టములకక్తి విద్యుత్తు ఆవిరిచమురు నీరు మున్నగునానివలన తీయవలెనున్నది. నీటివలన 17½ లక్షలు గోలరించుచున్నది. పెద్దనదులకక్తి యిందులో చేరలేదు. పెద్దనదులలో నెదిలను గూడ పరిశోధన లింకను జరుగలేదు. తూర్పుముఖముగా ప్రవహించు సింధునది మున్నగు 7 పెద్దనదులను హిమాలయపర్వతమునుండి జారుటలో ప్రతి వేయిఅడుగులకును 80 లక్షల కక్తి నియ్యగలవు. దీనినిబట్టి తక్కిననదులకక్తి నూపింపదగును.

స్థానికాది వార్తలు

శ్రీకృష్ణమందిరసభ:— చెన్నపురి శిద్దినాయుని పేట వరదానుత్తరపుత్తం పీఠి 97 వ సంవత్సరము గలగృహము నందు 1919 వ సం॥ ఆగస్టునెల॥ 26 వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రం 5-80 ఘంటలకు బెంగళూరు జగన్నాథభాగవతులనాథవలన ఉపాధ్యక్షతన జరుపబడును.

స్వర్ణపతకము నొసగుట:— మధుర బాల మినరంజని సంగీతసభవారు చెన్నపురిలో జరిపిన నాటకప్రదర్శనములందు వారి నైపుణ్యమున కలరారి గత ఆదివారమునాడు రావు సాహెబు, ఆర్. కృష్ణరావు భాష్యే (మేనేజరు, గనర్నమెంటు ఎడ్వైమినేషన్స్ కమిషనరుఆఫీసు) గారిచే స్వర్ణపతకము నొసగిరి.

ఒక పాశ్చాత్యునకు శిక్ష:— కలకత్తాలో 26.8-19 వ తేదీని లాంగుమెరు గ్రీసకువెనె యువ్యోగి యగు జే. బి. మి నెటనునకు తన మోటారుబండి బాగ్గిత్రగా నడపిండున నొక భారతీయుడు చనిపోయెను. అతనివైపు కేసు నడచబడెను. అతనికి ఒక నెలపదేయి రూ॥ 250000 జూర్యానాయకు విధించబడెను. అతడు అపిట చేతుగా ఆతి పూను జిల్లాజడ్జి కేసును భూమవరచెను.

సరిహద్దు యుద్ధము:—జిరునవాజు సేనలను స్వాటు లోడించిరి. స్వాటులు బ్రిటిషు దొంగతనమువారి పట్ల నిరంతరము తిరస్కార భావమును చూపలేదు. కాలూజనదికి సాట్సోలీకనుమకు మధ్య బ్రిటిషుసంఘమువారు నడివాద్యును నిర్ణయించుచున్నారు. అందులకుజలబాధలో నేనానిగానున్న జనరలు గులాంనాబీగారు హాజరైకు వచ్చిరి. నిన్నున కార్గశిరమువై గుండ్లు వదలబడెను. 20 వ తేదీ రాత్రి టాంకుకు నైరుతికిన్న దాబ్రాముద్ద కురుపులు బ్రిటిషువారి యాచరసర్దుమును తలపడి యోడిపోయిరి. ఆపొంగవలన పెద్దసేనాధిపతి కలవడలేదు.

గుంటూరు లూటీ:—24-వ తేదీ ఉదయం 9 గంటల వేళ మాపురమందు ఒక బియ్యపు షాపుకిని కొంత మంది లూటీ చేసి 80 బస్తాల బియ్యమును తీసికొని పోయిరి. ఒక వర్తకునికి బాగుగవెట్టులు తగిలినవి. సుమారు 80 మంది పోలీసువారు పట్టుకొని కొట్టా వెట్టిశారు. క్రికెట్టరుగారు బస్తా 20-0-0 అమ్ముచుని ఆంతరుమించి ఆమ్ముకాడనని చెప్పినందున వర్తకులు నిన్ను రాత్రి షాపువైకిలోని బస్తాలను యిండ్లలో దాచివెట్టుటకు ప్రయత్నించిరి. కొందరు బస్తాలను ఆక్కడక్కడ దాచివెట్టిరి. కల్తరుగారు కంట్రీయ జేస్తారని బియ్యములేదని చెప్పటకు వర్తకులు యుండుగా బస్తాలను దాచివెట్టు చూచినందున లూటీచేసినది. సాంఘికాలము కొన్ని కొట్టు తీయలేలేదు. అని న్యకీసు నిర్ణయము వచ్చియుచున్నాడు.

నైద్యుల సమావేశము:—పూనాగరమున ఈ నెల 28-వ తేదీనోక్తివాదాలో దాక్టరు మూడీగారి ఆధ్వర్యమునంద సభజరిగినది. “రిజిస్టరుకు మెడికలు ప్రాక్టీసనర్స్” గానుండ నర్సులగు వారందరూ సభకవచ్చిరి. తీర్మానములు చేయబడెను. నైద్యకాఖను ప్రోజాకాఖ సైనికశాఖ అనిరెండు కాఖలుగా విభజింపవలెను. రెండుకాఖలకు నియాయము వేరువేరుగా జరుగవలెను. అందులకు ఇండియాలోను అంగ్లాండులోను ఏకకాలమున పరీక్షలుజరుగవలెను. విరోధా వారికిని భారతీయులకును ప్రోక్షేము నమూనాను లభించుటకిది ఆతరువాత, నైద్యనిద్యాకాలలో సహకార్యములుగను పొగ్గిన నలుగను ఉన్నతపాఠశుక్య కాఖోన్యోగులగునకు భారతీయ నైద్యులకు కూడా నియమించ వలెను. యుద్ధసందర్భమున భారతీయులై నైద్యులచేసిన సేవకు దొంగతనమువారు సరిగా తగ్గింపింకకుండుటగుంతా వలరము. బ్రిటిషు మెడికలు ఆసాసియేషను వారు యిండియానుత్తికి వసించిజ్ఞప్తియందు జారుచివరించిన విషయములా యేవోములు అను తీర్మానములు చేయబడెను.

యువరాజు గారు.
కూర్చెకు, ఆగస్టు 22:—నిన్నున యాదరాజు గారిచేటికి వచ్చిరి. ఘనతమగు స్వాగత మియ్యబడెను.

ఆంధ్రపత్రిక

1919-వ సం. ఆగష్టునెల 25-వ తేది

పోమరామం.

నవమ ఆంధ్రమహాజనసభ

నవమ ఆంధ్రమహాసభ కర్తవ్యతవహించిన గాడిచెల్ల మారినోత్తమరావు పంతులుగారి యువ వ్యాస సంగ్రహమును పేరొకచో బ్రచురించుచున్నారము. ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షకోశవ్యాసము, రాష్ట్రీయసభాధ్యక్షకోశవ్యాసము, ఒక్కమాదిరి విషయములే ఏకరుద్ధురైట్, భిన్నవిషయములగున్న విశదకరములు, ఉపయోక్తముగ నున్నది. రెండుసభలను ప్రత్యేకముగ జరుపుట వ్యయప్రయాస సాధ్యమైనను, తిన్నగ నడుపువారున్నచో రెంటిని యవకాశము గలదిని తేటజేయుచున్నది. సర్వోత్తమరావుపంతులుగారు, సంధినిగూర్చి బుచ్చిటించుచు, శాంతి శాశ్వతముగ చేకూరదా యని నచ్చించిరి. శాంతి తాత్కాలికముగ చేకూరదా పాశ్చాత్య ప్రభుత్వమున కలపావీడము లదిగ లేదనియు, పాశ్చాత్యుల న్యుత్పన్నము నూరినగాని శాశ్వతశాంతి చేకూరదనియు, వీరి యభిప్రాయము విషయానక్రింది పెంచుటచేగాక, దానిని తగ్గించిగొనుటచేతనే, కలహవిజము లదిగి శాంతి సుస్థాపితముగను. ప్రాచ్యవాగ్ధిక మీ సిద్ధాంతము నాచరించుకొనెడి శాంతి, హిందూదేశము ప్రస్తుతస్థితిలో తన సందేశమును వెలువేర్పదగిన శక్తి కలిగియుండలేదు. ఇందుకుముఖ్యకారణము దేశదార్శిద్యమే. దార్శిద్య ప్రాబల్యము గూర్చి అధ్యక్షులు కడ దూరము ముచ్చటించిరి. ఇందుకు దోహద, కత్తికా శాసనప్రయోగము, రాల్ఫ్ శాసన నిర్మాణము, కంబాటు దేశస్థితి, దేశీయుల మనముల సత్వోధ గుట్టుచున్నది. హిందూదేశము తన ధర్మమును యథావిధిగ నెలవేర్చి, లోకశ్రేయమునకై పాటుపడవలెనని, జన్మస్వాతంత్ర్యులకు గల నిరోధము లన్నియు తొలగింపఁ జూచువారము.

రాజ్యాంగసంస్కరణములు చాలినంతగ నీయబడినను, జన్మస్వాతంత్ర్యసంరక్షణము శాసనరూపము దాల్చుటయు నని అధ్యక్షులు గోరుచున్నారు. ఒకవేళ శాసనాధికారము ప్రజాశక్తి నిధుల కరమగు నని, వాదసాకాశ్యార్థముగ్గిరించి నను, ప్రజాశక్తినిధులముత్రము తమ యధికారమును దగ్గరియొకగము చేయఁగిని దలచుట కవకాశములేదు. అధ్యక్షులు నడివిగతులు, అమెరికాదేశము ఫిలిప్పైనుదీవులకు సంపూర్ణ స్వరీపాలన మొనఁగుచున్నను, జన్మస్వాతంత్ర్యసంరక్షణము గూడ శాసనపూర్వకముగ ప్రకటింపబడెను. ఫిలిప్పైనుదీవుల కనసరముగ పాకులు, స్వరీపాలనము మొదటి యంతరమున ప్రవేశించెడి హిందూదేశమున కక్కరయిండవనుట హాస్యాస్పదము. రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూర్చి ముచ్చటించుచు, సైన్యము, నౌకాదళము, గూడ భారతశాసననిర్మాణ సభ వారికి లోబడియుండవలెననియు, ఈ విషయమున కాంగ్రెసు విధానము లోకభూయవ్యముగ నున్నదనియు, అధ్యక్షులు లభిప్రాయపడిరి. క్రభుత్వమును క్రజలకు బాధ్యత వహించువారు దేశములకు బనులు, మాంటుఫర్డు విధానము ప్రజలకు బాధ్యతను బోధించుట కుద్యమించుటచే, నయ్యది ఆగష్టు ప్రకటనమును సఫల

పదపలేకపోయె నని, వీరు వక్కాణించిరి. ఇండియా క్రభుత్వమువారి సూచనలు, మాంటుఫర్డు విధానమును సహితము సంకుచితపరచుచున్నది. దేశీయు లింతవరకు జరిపిన రాజకీయాందోళనము, విశేషముగ ఫలప్రదము గాలేదు.

దేశభావలలో రాజకీయాందోళన మెప్పుడు మొదలిడెనో, అపుడే నూతనశక మారంభమయ్యెనని అధ్యక్షులు యభిప్రాయము. రాజకీయ స్వవహారములు దేశభావలలో జరిగిన గాని, స్వరీపాలనము సిద్ధింపదనియు, స్వరీపాలనము ఒకరిచే ప్రసాదించబడినది గాక, సంపాదించబడినదిగ నుండవలయు ననియు, అధ్యక్షులు స్థిరపరచిరి. భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రీయశక్తకత, ఈ సత్యము పైననే ఆధారపడి యున్నది. అందుచే, ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము కొరకు తమ శక్తినంతయు వినియోగించుట ఆంధ్రుల ప్రధానధర్మమని, అధ్యక్షులు ఉద్బోధించిరి. కల్పిమాండ్రదేశీయులీ వాక్యముల నాలించి, భారత జాతిదేశముకొరకును, స్వరీపాలనా సౌభవముకొరకును, ఆంధ్రుల యభ్యుదయము కొరకును, ఆంధ్రోద్యమమునకు పాయపడ ప్రార్థితులు. ప్రజలు కరిపాలనా వ్యవహారములలో జోక్యము కలుగజేసికొనవలెననియు, దేశాభివృద్ధి సత్వరముగ కొనసాగదు. గా. వి. వి. నరసింహయ్యగారు, దేశభావలలో శాసనసభలం ముఖ్యమనిక నవకాళ మొసగ వలయు నని క్రభుత్వము వారిని కోరియుండెరి. నరసింహయ్యగారి కోర్కె సఫలము గావలెననిన, దేశము భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములుగ విభజింపబడఁ తప్పదని, అధ్యక్షులు వివరించిరి. ఈ విషయము గూర్చి ఆంధ్రులు తమలో తాము గుఱిగుఱి లాడిన చాలదనియు, భారతవర్షమున కంతకును, తమ విశ్వాసముల నెఱుక పరువ వలయు ననియు, అధ్యక్షులు గోరుచున్నారు. ఆంధ్రులీ విషయమై సంతివరకతన భావము వహించి రసక తన్నును

తమ కంఠధ్వని వితర రాష్ట్రీయులందు ప్రతిధ్వనింపజేయుటకు, ఆంధ్రులు ఆంగ్ల పత్రికల మూలమున గాని, ఉపన్యాసముల మూలమున గాని, గ్రంథప్రచురణము మూలమునగాని, పూనుకొని యుండకపోవుట చేతనే, కర్మగారీ తీర్మానమునకు నిశ్చేతుక మగు ప్రాతికూల్యము సూచించబడెను. అటాపిమ్మట నయనను మెల్కొని, ఆంధ్రులు కృషివలెపీ యుండలేదు. ఇకనయినను, ఆంధ్ర ప్రముఖులు నిరంతర కృషినిలువనిచో, ఆంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణము, తెలుగుదేశమునకు సంబంధించిన అనేకవిషయములవలెనే, వెనుకకుబడిపోవును. దేశభావోద్యమమునకు సన్నిహిత సంబంధముగల స్వదేశోద్యమము గూర్చి అధ్యక్షులు పిమ్మట ముచ్చటించిరి. స్వదేశప్రతానలంబనము గూర్చి గాంధీమహాశయు డెలుల ఉద్బోధించుచున్నాడో సాతకులకు నిదితమే. దేశమున ప్రస్తుతము ప్రబలి యున్న దైన్యస్థితికి, స్వదేశకన్తు ప్రోత్సాహమే ముఖ్యనివారణోపాయమని, దూర మాలోచించు వారు గ్రహించగలరు. ఆంధ్రోద్యమాశయములు సఫల మగుటకు, కార్యపరిధాన మొకటి ఏర్పడుట యవసర మని, అధ్యక్షులు ప్రతిపాదించిరి. గ్రామములలో కని సాగించుటకు, భారతసేవక సంఘముబోలు సంఘము నాంధ్రదేశమున స్థాపించి, దేశములో మూలమూలములకు ఆంధ్రోద్యమ సందేశము వ్యాపించునటుల కృషినిలువ వలయు నని, అధ్యక్షులు గావించిన హెచ్చరిక, అనుసరణీయ మునుటకు సందియము లేదు. ఆంధ్రోద్యమాశయములు దేశమందెల్లడల వ్యాపించి, భారతజాత్యుద్ధరణమునకు లోడ్డుగా గాక యని గోరెదము.

సంస్కరణములు: వర్ణవైషమ్యము

జాయింటు కమిటీవారియెదుట, ఇటీవల నొసగబడిన సాక్ష్యమున, వర్ణవైషమ్యము గూర్చి కొంత వివరింపబడినది. కార్మికేలు ప్రభువు, మాంటుఫర్డు విధానమును సంకుచితపరచుట ఉపద్రవకరమని తెలుపుచు, తాము మద్రాసులో గవర్నరుగ నున్నపుడు బ్రాహ్మణులకును, బ్రాహ్మణేతరులకును వరస్పరానుకూలత ప్రబలియుండెననియు, ఇంగ్లీషువారలకును స్పాచివారలకును ఎంత భేదముండెనో అంతమాత్రము భేదమే ఇరువుర కుండెనియు, ప్రత్యేక ప్రాతికీధ్యముమాట అపు డెవరును తలపెట్టలేదనియు, వరిపాలనమునకు సంబంధించి బాధ్యతతోకూడిన నుద్యోగములలో బ్రాహ్మణుల లభికముగ నుండిన బ్రాహ్మణేతరులకు కోపము కలుగునని తాము తలంపమనియు, ఆంగ్లేయులకన్న గూడ భారతీయులకు ఉన్నత విద్యవై నెక్కుడు గౌరవము కలదనియు, వాస్తవ్యుల కార్మికేలు ప్రభువుగారి నాటికి లేని, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వైషమ్యము, పిమ్మట ఏ కారణముచే మొలచెనో, జాయింటు కమిటీవారు గ్రహించుట భావ్యము. నో అ లెన్జాండరు కాన్స్ట్యూటర్ సాక్ష్యములో మరియొక విశేషము గన్పట్టుచున్నది. మద్రాసులో నిటీవల జరిగిన ఎన్నికలు, ప్రత్యేక ప్రాతికీధ్యావశ్యకతను బోనా దుచున్నవని, ఎల్లరకు పొడగెల్లును. రాజ్యాంగ సంస్కరణములు సఫలమయినపిమ్మట, బ్రాహ్మణుని ప్రాబల్య మింతన్నగూడ తగ్గువని, విశ్వసించుట కాధారముగలదు. మద్రాసులో నిటీవల జరిగిన ఎన్నికలలో, బ్రాహ్మణేతర సభ్యులధిక సంఖ్యాకు లెన్నికొనబడినది మాంటూనా గారు కాన్స్ట్యూటర్కి తెలుపగా, కాన్స్ట్యూటరు తెల్లబోయినని, రూటరు తెలుపుచున్నాడు. ఇందు, వింత ఎద్దియు లేదు. కాన్స్ట్యూట్రభృతులు కష్టపడి నిర్మించిన సిద్ధాంత సాధనంతయు, నొక్కచూరు గూలునవును, ఆశ్చర్యము గలుగక పోదు. గత శుక్రవారమునాటి జాయింటు కమిటీ విచారణలో, కలకత్తా బారిస్టరు ఎ. జె పూ్యగారు, స్వరీపాలనా ప్రచానమువలన, యూరపీయును వర్తకమునకు నష్టము గలుగుటకు నూరుక నెక్కుడు ప్రోత్సాహము గలుగునని స్పష్ట పరచిరి. వెల్చీగారి కీ వాక్యము లెంత పరుషములుగ నుండెనో నూహింపవచ్చును. ఇంకొకవిషయము: వ్యాపక వ్యవహారములలోను ముగ్గురినీపలు స్వవహారములలోను తమకు గల యుచుభవముబట్టి, వర్ణ వైషమ్యము లెక్కడను గనుపడలేదని, పూ్యగారు, వివరించిరి. యువజన క్రైస్తవ సంఘ కార్యదర్శియుగు పాల్ గారు, దేశీకు క్రైస్తవులను, బ్రాహ్మణులను, వరస్పరానుకూలరుగ నుండినటుల, సాక్ష్యమిచ్చిరి. చక్రయశ్రేష్ఠిగారు గూడ నిలబడిన తేలిపిరి. బ్రాహ్మణ విద్యోషమును పెంపొందించుచున్న వారి వాదము నిరాధారమని తెలుపుట కీ సాక్ష్యము చాలియుండును. బ్రాహ్మణ విద్యోభోద్యమము కృత్రిమముగ బయలుదేరినదనియు, అత్యల్ప సంఖ్యాకులు మాత్రమే నీ యుద్యమమును పెంపొందించుచున్నారనియు, అధిక సంఖ్యాకులగు బ్రాహ్మణేతరు లీ యుద్యమమున తేరక, సర్ శంకరనాయకు మొదలగు నాయకములుల హితము ననుసరించి స్వరీపాలనమును గాఢముగ వాంఛించుచున్నారనియు, జాయింటు కమిటీవారి సరికి గ్రహించియుండును.

The Baltic. N. E. Government Formed. Lithonian Attitude.

PARIS, August 22.
At to-day's sitting of the Supreme Council a British Note was read informing the Council of the formation of a North-Eastern Russian Government and stating that the Lithonian Government refused to co-operate in the advance on Petrograd unless the Conference recognised the Lithonians' complete independence. General Gough, British representative in the Baltic Provinces, strongly recommended compliance with the Lithonians' demand, otherwise the whole movement might collapse. A note from Marshal Foch was also read, pointing out that the German Government had refused to comply with four out of the five points laid down as regards the evacuation of the Baltic States. The situation had not been improved by the departure of Von Der Goltz to Berlin, as the army which was being formed under Prince Von Lieven was apparently merely a reincarnation of Von Der Goltz. The Army Council direct General Gough to ensure German execution of the demands.

Ukrainian Elections Bolshevists Defeated.

LONDON, August 22.
The Ukrainian Bureau states that in the elections to the Communal Councils in the Ukraine, the Bolshevists have been crushingly defeated, polling only a third of the total votes, despite their terroristic measures.

Mussulman Clergy Refugees. Bolshevik Cruelty.

LONDON, August 22.
Reuter learns from Omsk that refugees are proceeding eastward and include many Mussulman clergy whom the Bolshevists have persecuted cruelly.

France European Situation. Mr. Hoover's View.

PARIS, August 22.
Mr. Hoover, who has returned from a tour of Central Europe to-day, reported to the Supreme Council explaining the grave coal situation in Europe as a result of strikes in Silesia. Mr. Hoover also dealt with the situation in Hungary.

Mr. Hoover's Harrowing Tale.

LONDON, August 22.
PARIS:—Mr Hoover, reporting before the Supreme Council to-day, stated that unless the widest and almost automatic powers were given to deal with the coal situation in Silesia, nothing would save Europe from an economic and political crisis. Most of the troubles in Austria-Hungary could be directly traced to the world coal crisis. Food scarcity in Budapest was tremendous. There were no anaesthetics, nor dressings in hospitals, where there were 20,000 patients. Rickets and tuberculosis had increased appallingly in both countries. Everywhere paper bandages and clothing were being used. There were no ointments with which to treat skin diseases due to malnutrition of babies. For every ton of coal from America to Europe a ton of foodstuffs would be kept in America.

Germany New Germany. The President's Oath-taking.

LONDON, August 22.
WEIMAR:—The taking of the oath by President Ebert in the National Assembly to-day was attended with much ceremony. Herr Ebert was received with military honours. The organ was played as he entered the hall, which was decorated with flowers and packed with people. In the course of his speech, Herr Ebert emphasised the need to labour in the Empire's service in order to rebuild the Fatherland. Subsequently Herr Ebert spoke from the balcony and received an ovation, the people singing "Deutschland Uber Alles."

New Committees.

LONDON, August 22.
BERLIN: A new Foreign Committee of the National Assembly has been formed, with Herr Scheidemann as President, also a Committee for the investigation of war guilt with the Democrat Petersen as President and the Centrist Spahn as Vice-President.

America Prince of Wales at Quebec.

LONDON, August 22.
QUEBEC The Prince of Wales arrived here yesterday and had wonderful reception.

The West Indies. Canada to Foster Development.

MONTREAL, August 21.
In the course of an interview, respecting a statement that the Imperial Government was looking to Canada to develop the West Indies, Mr. Macaulay, President of the Canadian West Indies League, said that British Guiana had tremendous resources. It was estimated that the sugar production could be increased from 105,000 to 2,500,000 tons, which was more than enough to supply the whole Empire. Rice, timber, rubber, and tobacco had also enormous possibilities. The United States was negotiating for the acquisition of Dutch Guiana, and if it got it, would make it into a hive of industry and prosperity; consequently British Guiana should not remain undeveloped, merely because it was British. Mr. Macaulay said he was of the opinion that the Government of British Guiana had already applied to begin negotiations with Canada.

Mexico Mexico and America.

LONDON, August 22.
WASHINGTON.—The Mexican Minister here has requested the immediate withdrawal of American troops who are pursuing the bandits in Mexico.

Hungary Hungarian Elections. Universal Suffrage Bill.

LONDON, August 22.
BUDAPEST:—The Cabinet to-day discussed the Electoral Bill, based on universal suffrage, including women. It was decided to hold elections on the 20th September and the Premier will consult with the "Entente" Missions concerning the matter.

Australia Australian Seamen's Strike Continues.

LONDON, August 22.
Owing to a hitch in final negotiations the Australian seamen's strike continues. The Union is now endeavouring to extend the strike to overseas ships.

N. W. Frontier Muddle. An Explanation.

LONDON, August 22.
The "Times" correspondent says. The breakdown of organisation on North-west frontier was partially due to the unexpected defection of frontier Militias and attempted rising at Peshawar. He refers to Peshawar Brigade orders in 1918 warning the officers not to enter the town singly or on foot and declares that no British officer has illusions regarding the militia's loyalty. He believes that no peace is possible in north-west as long as independent area exists neither under India nor Afghanistan and advocates advancing British frontier to that of Afghanistan.

Continental News.

LONDON, August 22.
NEW YORK.—Mr Carnegie left less than fifty million dollars.

LONDON, August 22.
The cricket match between Middlesex and Yorkshire was drawn.

LONDON, August 22.
The Ukrainian troops have occupied Odessa.

Indian Telegrams.

(From our own Correspondent.)

By Wire.

Simla The Frontier Situation. Inter-Tribal Fighting.

SIMLA, August 23.
The latest reports of the inter-tribal fighting in Swat indicate that the Nawab of Dir's forces have suffered a very severe defeat at the hands of the Swatis. The latter have not so far shown any signs of hostility to the Government.

General Phulani Nahi commanding at Jellalabad, arrived at Hazratnagar in connection with the British Boundary Commission, which is demarcating the boundary between the Kabul river and the Tarteobi pass.

The Khargi camp was raided yesterday and an attack on the convoy was repulsed near Dabra south-west of Tank on the right of the 20th, but no large Lashkar has been located in the vicinity.

The Maharaja of Bikanir. The Viceroy's Congratulation.

SIMLA, August 23.
The following letter was sent by His Excellency the Viceroy to His Highness the Maharaja of Bikanir on his return to India from the Peace Conference.—I was very glad recently to have an opportunity of meeting Your Highness in Bombay and welcoming you back to India at the conclusion of your labours in Paris and London. I feel, however, that I should like to write you a line to congratulate you very heartily on the great part which you have played since you accepted the Prime Minister's invitation last year to assist in the Peace deliberations as a representative of the Princes and Chiefs of India. I know with what remarkable ability and political sagacity Your Highness has performed Your task, and India owes to you and your colleagues a debt of gratitude for having so worthily represented her in the greatest gathering of statesmen that the world has ever seen. I have read with much interest the letters of hearty appreciation which Your Highness has received from the Prime Minister and from Mr. Montagu, copies of which Your Highness handed me in Bombay. I am glad to see that these letters have been published in the Press, so that all India is aware of the splendid work which Your Highness and your colleagues have done, not only during the actual Peace negotiations, but in connection with the League of Nations and the Labour Convention. I trust that Your Highness is now enjoying a well earned rest at your capital and that you will soon recover from the fatigues and strain of last eight months.

Bombay Bombay Police Courts. Chief Justice's Visit.

BOMBAY, August 23.
For the first time in the history of Bombay the Chief Justice, Sir Norman Macleod, paid a visit of inspection to the Esplanade Presidency Magistrate's Court to-day. Replying to the welcome on behalf of the Bar, Sir Norman said he realized if the Chief Justice and other Judges of the High Court could interest themselves in the work of the subordinate judiciary by personal visits, it would not only be beneficial, but accord considerable encouragement to the Bar also.

Mr. Aston, Chief Presidency Magistrate, associated himself on behalf of the Bench with the welcome to His Lordship and expressed the hope that other High Court Judges would follow the example.

The Medical Services. Demand for Better Prospects.

POONA, August 23.
A meeting of the medical practitioners in Poona holding registrable qualifications, held this evening at the Kibe Wade, with Dr S. H. Woody in the chair passed several resolutions, demanding the separation of the Medical Services into Civil and Military, and recruitment separately by simultaneous examinations held in England and India, so as to afford equal opportunities and conditions for competition to Europeans and Indians alike. The meeting also asked for the throwing open of all educational and professional, as also higher sanitary appointments to the medical profession. Regret was expressed in another resolution at the meagre appreciation by the Government of the services of the members of the Indian Medical profession during the war, and a protest was entered at the attitude taken by the British Medical Association in its memorandum to the Secretary of State.

Calcutta Excess Profits Duty. A Board of Referees.

CALCUTTA, August 23.
In connection with the excess profits duty, the Bengal Chamber of Commerce has recently received a reference from the Bengal Government, stating that the Government of India proposed to appoint a Board of special referees to consider certain applications with regard to assessments under the Act, in which general questions of principle were involved. As applications came from all parts of India, it was desirable that they should be uniformly treated in all provinces, it had been decided, the Committee were informed that these should be considered by a single peripatetic Board which should visit Calcutta, Bombay, Cawnpore, and probably Madras. The Board would consist of two officials and of the latter Bombay had been invited to nominate an Indian, and Bengal a British business representative. The Chamber were invited to suggest the name of a British representative accordingly, and they submitted that of Mr. C. R. M. Critchley, until recently agent of the Bank of Bengal at Bombay. The Board has now commenced its sittings in Calcutta, and it is constituted as follows:—Mr. A. C. Mc Watters, C. I. E. I. S. S. (Chairman), Mr. W. S. Watkins, Inland Revenue Department, Mr. Jamsetji A. Wadia and Mr. Critchley.

Calcutta University. Report of the Commission.

CALCUTTA, August 23.
At to-day's meeting of the Senate of the Calcutta University, the Registrar placed before the Senate a letter received from Mr. Sharp, Secretary to the Government of India, Education Department, in reply to the representation made by the University regarding the distribution of copies of the report of Calcutta University Commission. The letter states that the Government was unable to provide members of the Senate or the Vice-Chancellor with copies of the report firstly because copies were not available and secondly because under the standing orders of the Secretary of State no document of this nature could be made public until an interval had elapsed which were required for its receipt by the Home Government. In the present case the Government of India, having in view the desirability of publishing the report in this country at the earliest possible date, made special arrangements with the Secretary of State, whereby the report could be published in India on the date of its shipment, viz. 9th August, 1919. Further as it was recognised that the Senate of the University of Calcutta had a peculiar interest in the report, arrangements were made by the Secretary to the Commission to provide the members of Senate with copies without any delay when the publication took place. These arrangements were made before the meeting of the Senate dated the 12th July, 1919. The Senate then confirmed the recommendation of the Syndicate which states that the Senate learnt with great concern that it is proposed to introduce the Decca University Bill in the Imperial Council next month which implies that the recommendations of the University Commission are to be carried out piecemeal. The Senate observes that it should be given an opportunity to discuss the Commission's recommendations before the Bill was framed and urged the Bill should not be introduced until at least six months had elapsed from the date on which the volumes containing the evidence laid before the Commissioner were placed in the hands of the members of the Senate. A Committee was then formed to consider the report of the Commission and to adapt a set of resolutions to be placed before the Senate for discussion.

India's Water Resources. Exposition of Methods of Development.

CALCUTTA, August 24.
Mr. J. D. Meares, Chief Engineer, Hydro-Electrical Survey, has just published his preliminary report on "Water Resources" in India. The opening chapter contains a clear exposition of the methods by which power can be developed from streams and reservoirs, and

corrects popular misrepresentation that a natural water-fall like that in the Cauvery, or as the Niagara is necessary. After dealing with the schemes of irrigation and water-powers, State control and charges, he gives a general description of the conditions in each province. The final chapter puts forward a constructive programme or further works of survey in its various aspects and calls attention to the specially favourable sites for survey and perhaps development. So far as preliminary investigation has gone, the Report says:—"India's industries now absorb a matter of over a million horsepower, of which only some 235,000 is supplied by electricity from steam, oil or water. Water power so far actually in eight amounts to 14 million horsepower, but this excludes practically all great rivers at present uninvestigated. Thus it is stated that the minimum flow of seven great rivers eastward from the Indus are capable of giving no less than three million horse power for every 1,000 feet of their fall from the Himalayas, while similar considerations apply to rivers in other parts. Some doubt, however, is expressed as to the estimate of seven million horsepower in the Irrawaddy and Chindwin rivers given in the report of the conjoint Board of Scientific Societies. While Bombay is in an especially favourable position in respect to water-power, Bengal at present depends on coalfields, though it has the honour of owning the first Hydro-Electric Station in India at Darjeeling. In this neighbourhood the report shows that great power is available from the Teesta, the Jaldaka and the other rivers of Bengal and Bihar. What is now wanted is a capitalist to develop these potential sources of wealth."

A Motorist Convicted.

CALCUTTA, August 23.

Mr. J. G. Drummond, District Magistrate of Alipore, today delivered an elaborate judgment convicting J. B. Miner, Educational Advisor of Messrs. Longmans Green and Co., for causing the death of an unknown Indian by rashly and negligently driving a motor car on Belvedere Road on the 26th June last and also under Section 16, Motor Vehicles Act. Miner was sentenced to one month's simple imprisonment and to pay a fine of Rs. 200, in default to undergo a further term of imprisonment and also to pay a fine of Rs. 50 under the Motor Vehicles Act.

Mr. R. C. Bonnerjee moved the District and Sessions Judge, Alipore, against the conviction. The Judge dismissed the appeal and upheld the conviction and sentence.

Afghanistan

The Medical Work in the Afghan War 1919.

A representative of the Associated Press at Simla has been permitted to examine numerous papers and reports connected with the medical arrangements on the frontier, as well as with the recent sickness among the troops engaged in the Afghan War.

The result of his investigations is that many reports which have reached England, and also been spread in India have evidently been greatly exaggerated.

The loss from sickness in the force, both temporary and permanent was unusually low considering the exceedingly trying climatic conditions to which the troops were exposed. The daily maximum shade temperature during the months of May, June and July were the highest recorded for many years and averaged some 5 to 7 degrees Fahrenheit above the daily average of 20 years.

Admission to Hospital.

For the period 5th May to 9th August the total admissions to hospital were 19,882 British and 45,774 Indian troops and followers, giving a daily admission rate per 1,000 of strength of 4.93 British and 2.97 Indians. The deaths from disease were 12 officers and 77 other ranks British, total 89 and 9 officers and 1260 other ranks and followers Indian troops total 1269 Indians. Total deaths British and Indian 1358.

Deaths.

The deaths per 1,000 admissions to hospital (excluding wounded) was British decimal 32 and Indian 27.74.

Ratio.

These ratios may be compared with similar ratios for other forces engaged in active operations during the same period of the year in India or the East on former occasions as follows.

	Daily admission rate per 1,000 of strength		Mortality per 1,000 cases admitted to hospital.	
	British	Indian	British	Indian
Indian Frontier 5th May to 9th August 1919	4.93	2.97	0.82	27.74
Mesopotamia 5th May to 9th August 1917	5.04	2.11	19.30	15.96
Mesopotamia 5th May to 9th August 1918	3.45	2.27	7.41	20.51
E. Africa 5th May to 9th August 1918	—	3.58	—	14.13
S. Persia 5th May to 9th August 1918	7.55	4.88	8.55	1.137
W. Afghanistan June 1 to 15th July 1917	0.63	3.77	7.11	16.69
Arab Campaign October to April 1917-1918	4.93	3.30	19.03	60.57

High Mortality amongst Indians

The relatively high cases of mortality amongst Indians is due to the relatively high incidence of cholera, especially amongst Indian followers. If the cholera cases and deaths, Indians are excluded the case mortality from all other causes is 14.9 per 1,000 a figure which is, with one exception, lower than that recorded for any of the operations included in the above table.

Estimate of the Sick Rate.

Another comparative estimate of the sick rate of the force may be obtained from the

daily numbers of hospital evacuations from the front to the base. The normal loss by evacuation on account of sickness from a force engaged in active operations in a "temperate climate" in "Europe" is accepted by all military authorities as averaging 3 per 1,000 of strength per day. This figure in the case of the troops operating on the frontier, under the most adverse climatic conditions as mentioned above, and including gunshot wounds, was 2.8 for British and 1.3 for Indian troops and followers.

Cholera.

As regards cholera it must be remembered that a severe and widespread epidemic far in excess of the mean for 10 years occurred amongst the civilian population of the Punjab and North West Frontier Province during the period of the operations. The disease appeared amongst the troops and followers at no less than 30 different and far distant posts or stations. The number of cases that occurred at any one post and the time taken at any one place to stamp out the disease mainly depended on the number of Indian followers present. The difficulties in bringing these totally undisciplined men, camel, mule and other transport drivers under control were almost insurmountable. When their number was large and they were under conditions of intense heat and thirst practically no methods proved successful in restraining them from drinking polluted water and in their turn perhaps polluting water channels not previously contaminated. In this way the disease was propagated and kept alive amongst that class of followers while regular units accustomed to disciplinary control escaped. But even in the face of obstacles of this kind the comparatively short time taken in stamping out the disease at every post where it occurred and the complete immunity of certain corps in which the sanitary discipline was good is an indication of the real and energy with which preventive measures were enforced by all concerned. Moreover the remarkably low case mortality of 30.5 per cent (all cases of cholera) exemplifies the efficiency of the treatment adopted.

Suppression of Cholera.

The way in which the medical officers suppressed the cholera epidemic has been described by a high authority at the front "as entirely owing to the work of the medical services and their almost unprecedented devotion to duty under appallingly trying climatic conditions that the disease was got under. At one time it threatened to immobilize the whole force". It is stated that the whole force of 100,000 men were inoculated within a fortnight.

Deaths from Heat Stroke.

Again the deaths from heatstroke per 1,000 do not compare unfavourably with the deaths from that cause during the same period in 1918 in Mesopotamia when a heat-wave of similar intensity prevailed in that country.

	Death from heatstroke per 1,000 per strength.	
	British	Indians
Indian Frontier 5th May to August 1918	1.16	0.39
Mesopotamia May to August 1918	6.04	0.20

Actual Deaths from Heatstroke.

The actual deaths from heatstroke were British 26 Indian 140, total 166.

Battle Casualties.

The battle casualties from May to 9th August were as follows:—

	Killed	Wounded	Total
British Officers	19	46	65
" other ranks	32	153	185
	51	199	250
Indian Officers	11	16	27
" other ranks	210	634	844
" Total	221	650	871
Total British and Indians	272	849	1121

Five officers and 13 other ranks British total, 18 and 44 other ranks Indian died of wounds. Total British and Indian 62.

The only occasion on which a relatively high number of wounded 322 had to be dealt with within a few days was between the 15th and 17th May in the Khyber line.

Actual number of sick to-day is 10028 viz. 2172 British 7856 Indian out of total force about 268,000.

All authorities on the spot, including General Sir Arthur Barrett, Commanding the K. N. W. F. Force reported that the wounded were efficiently and expeditiously handled and that the majority were in the Base Hospitals at Peshawar or Rawalpindi a few hours after being hit.

Indian News.

About and Around.

Sir Edward Maclagan, Lieutenant Governor of the Punjab, returned to Simla on Saturday from tour.

The total subscriptions for the new Indian loan up to the 22nd instant are Rs. 15,33,75,500, inclusive of Rs. 1,03,85,650 in the shape of war bonds.

Both the Bombay Rents Acts have been extended for a further period of two years from the date of expiry by an order of the Governor-in-Council.

Sir Hamilton and Lady Grant left Simla on Saturday for Nathia Gali "en route" to Peshawar. Sir Hamilton Grant will take over charge from Sir George, Roos-Koppel in the second week of September.

The Government of Bombay notify that in future priority certificates will be necessary only in the case of food-grains, fender, cotton, cloth, salt and gunny bags. The existing restrictions regarding transit of other commodities are withdrawn.

The Secretary of State has instructed the Bank of Montreal to invite weekly in New York competitive tenders subject to a minimum of a limited amount of immediate telegraphic transfers on Calcutta. The amount and the rate will be fixed weekly. For the first sale the amount offered will be Rs. 30 lakhs and the minimum rate will be 39½ cents per rupee.

The Government of India have sanctioned certain proposals of the Punjab Government for the creation of a Government service for women Sub-Assistant Surgeons in the Punjab on similar lines to the existing service for male Sub-Assistant Surgeons. The cost of the scheme, the greater part of which will fall on local bodies, amounts to Rs. 33,900 per annum.

Latest Telegrams.

BOMBAY, August 25.

A public meeting of the Bombay citizens held on Sunday evening passed a resolution strongly protesting against the vagaries of the Bombay municipal water department, emphatically condemning its inefficiency and recommending employment of a firm of water engineers of highest standing to examine, report and recommend measures of ensuring effective distribution of water in the city.

In pursuance of a non-official resolution accepted by the Bombay Legislative Council, the Government of Bombay are taking steps to provide accommodation for waiting rooms with suitable furniture in revenue offices in the districts for the use of respectable visitors who have occasion to go to these offices as parties, witnesses or in other capacities.

BOMBAY, August 25.

Their Excellencies the Governor and Lady Lloyd accompanied by the staff left Bombay on Sunday afternoon for Poona.

At a largely attended meeting of the Bombay mill-hand under the auspices of Indian Labour League, Mr. B. G. Tilak and Mr. B. P. Wadia (who is President of the Madras Labour Union) were elected as representatives of the Indian labour on the international labour conference which will meet in Washington in October next.

బొంబాయి ఉన్న వరులు:—గత పదునైదు దినములలో బొంబాయి నగరమును ఉన్న వరుల స్థాపించుటకు మూడు కంపెనీ తీర్పుపడినవి. సాఫ్ట్ వేర్ వరుల సంఘం లలో నొక సంఘం నొక కంపెనీవారు 12 లక్షలకు కొనిరి. దీనిలో సగము నగదురూపమున చెల్లింపబడును. తక్కినది వంతుల రూపమున నీయబడును. తక్కినవంతులను మరల దాసు కంపెనీ ఏకైకమున, దైత్యులను పుచ్చుకొనిరి. కరీంఖాయి కంపెనీవారి రింకోకమరను పెట్టెదరు. కోటిరూపముల పెట్టుబడిని పెట్టెదరు. మురాజీ గోకులదాసు కంపెనీవారి రింకోక కోటిరూపములతో వేతాక మరను నెలకొల్పెదరు.

మోటారు ప్రమాదము:—జి. బి. ఎస్. మోటారు కారిత్యరతముగ మోటారుబండిని నడపించి మనిషిని మారుగ తోలిన చెయబడిన కేసును ఆలిఫూరుజిల్లా మేజిస్ట్రేటు జి. జి. ద్రమ్యండు గారు 22-వ తేదీని విచారించిరి. కొంతమంది సాక్షులు విచారించబడిన వెనుక ప్రభుత్వపక్షపు న్యాయవాది ముద్దాయి నేరమును స్థిరపరుచునందును ఏడుగురు ముందులలో ముద్దాయి తన యింటనుండి ఆసువులికి బండి నడపించుట చాల ప్రమాదకరమనిరి. తానొక మనిషిని మారుగ బండిని నడపించినట్లు మిస్టరు గారే చెప్పిరి. కాని బండి క్రింద పడిపోయిన మనిషి వెంటనే నిలిచి స్నేహితునితో ముట్లాడెనని చెప్పట చాల అసందర్భము. సాక్షులనుబట్టి ముద్దాయి యిరువురను పదహారేళ్ల వయస్సుది. వారైపత్రిక లిందునుగూర్చి చాల తీవ్రముగ వ్రాయుచున్నది. భారతీయపత్రికలలో నొకటి కెప్టెను మెక్లిల్లా నుగారిని సాక్షులను వేయవలయుననుచున్నది. ప్రమాదవశమున నొకమానవుడు మరణించుటయు, అందులో యూరపీయుని బండి క్రిందపడి మరణించుటయు చాల దురదృష్టము. ఇంకను తీర్పు చెప్పబడలేదు.

బొంబాయిలో పోలీసుకొర్రులు:—ఈనెల 28వ తేదీని బొంబాయి ప్రాకార ప్రధాన న్యాయమూర్తి సర్ నార్మన్ మెక్లెడుగారు ఎస్సెసేసులో నున్న రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కొర్రును పరీక్షింపజేసిరి. ఇదివరకొక్కడును యిట్టి ఆచూకీలేదు. అచట న్యాయవాదులు స్వాగత మొసంగిరి. ప్రాకారప్రాంతములకు పుడతెచ్చు క్రిందికొర్రులకు పరీక్షించుట చాలాభకరమని తీర్మాన: న్యాయమూర్తి సుడితెను. ఈరీతిగా నన్ని ప్రాకారములలోని న్యాయమూర్తులను చేయదగిన నని రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కూడ సుడితెను.

ఆస్ట్రేలియా నావికులు.

లండను, ఆగస్టు 23:—ఆస్ట్రేలియా నావికులు సముద్రమున విశ్రేణిచేయుచున్న ఆస్ట్రేలియా నావికులూడ సముద్రమున కట్టకడన వారిసంఘమువారు యిచ్చించుచున్నారు.

ఉక్రేనియా సేన.

లండను, ఆగస్టు 23:—ఉక్రేనియా సేన ఒకటిన్నా నాగ్రిమించెను.

విదేశతంత్రీవార్తలు

(రైటరు ఏ జెన్సీ)

ఇంగ్లాండు

సంస్కరణసంఘము.

కార్మిక ప్రభుత్వ సాక్ష్యము

లండను, ఆగస్టు 21:— సంస్కరణముల విషయమై విచారణ చేయుచున్న సంఘమువారియందు నేడు కార్మిక ప్రభుత్వము సాక్ష్యమున్నది. వారు తమసాక్ష్యమునందు నిట్లు తెలియజేసిరి:— చివర కేసంస్కరణవిధానము నంగీకరించిన మాంటేగ్యు మెన్షన్స్ విధానమునకు భిన్నముగ వర్తించుట చాల ప్రమాదకరము. దానికిభిన్నముగ వర్తించిన యెడల సామ్రాజ్యప్రభుత్వమునందు కర్తవ్యప్రభుత్వ గల రని యా, ఆ ప్రభుత్వము వారు మాంటేగ్యు మెన్షన్స్ విధానమును తిరస్కరించి తేసి రని యా భారతీయులు భావించుదురు కుల ప్రాతినిధ్యము గురించి ప్రస్తుత మిక్కడ నెక్కడగ చెప్పకొనరాదు. నేడు చెప్పినపుడు గవర్నరుగ నంగీకరించువాడైతేయేలేదు. అదియే సాక్ష్యముగ నేయున్నది. ఇంగ్లాండులో స్కాట్లాండు జేతయనకున, ఇంగ్లీషునకున నెట్టి సంబంధము కలదో బ్రాహ్మణ, బాహ్యజాతీయలలో నోరొకరి కిట్టి భావ మేకటదు. సంస్కరణమునందు చాలమంది స్కాట్లాండు జేతయులుగారు, అందులకు పుట్టిమిగిలిన ఆంగ్లేయుల తలచుటలకు, అట్లే పాలనోత్సాహములకు బ్రాహ్మణులు నలుగురెక్కువగ నుండిన బ్రాహ్మణజాతీయ వారిమీద న్యభావమునుగోరుడను విశ్వవిద్యాలయములను ఆంగ్లేయుల కంటే భారతీయుల కెక్కువవిధివ్యవస్థలు కలదు. పూర్వముకంటే భారతీయుల తిక్కుడు రాజ్యాంగ విషయములు వెక్కువ ప్రాముఖ్యము కలిగియున్నాయన్నాడు.

సర్ ఆల్బర్ట్ డేవిడ్ కార్మిక

బ్రాహ్మణజాతీయలకు భంగముకలదే సర్ ఆల్బర్ట్ డేవిడ్ కార్మికగారు కులసౌమిత్వము నుండితీరవలయునని నడిపిరి. చెప్పినపుడు చెప్పినపుడు బ్రాహ్మణులకంటే బ్రాహ్మణజాతీయలకే యెక్కువ సభ్యత్వములు లభించినవి మాంటేగ్యుగారు చెప్పినపుడు సాక్షికి విస్తృతము కలిగెను. ప్రస్తుతపు బిల్లు కలన జేతయనకు కాంతి ప్రభుత్వము సాక్షి యుండును.

మాంటేగ్యుగారికి వింగు.

లండను, ఆగస్టు 21:— నేనాయ హోటలునందు మితవాచనమువారవగమునాడు నేడు మాంటేగ్యుగారికి విందు జేసిరి. నురేంద్రనాథ బాగ్చీ గారు సభాధిపత్యము వహించిరి. సిన్హాప్రభువు, సర్ కృష్ణగుప్త, కార్మిక ప్రభుత్వ విందుకు దయచేసిరి. సభయందు ఉపన్యాసములు లేవు. జ్యోతిబాబ్స్ విషయముతో భారతీయులు కొందరునంగీకరించున పాడి గభ్యుల నానందింపజేసిరి.

వెండిధర.

లండను, ఆగస్టు 21:— మాంటేగ్యు కం వెలివారు వెండి ధరను గురించి యిట్లు తెలియజేసిరి:— ఆమెకాలో మారకపుధర దిగిపోవుటచే వారు వెండిని విక్రయించుటలేదు. మాగుపేలో 18 వ తేదీన 180 లక్షల వెండియుండెను. మాగుపేలో మారకపు ధర నిలకడగ నున్నది. టేబునకు 70 పెన్సీలకును అక్కడ ధరకలదు.

ధర వెలిగిన కారణము.

లండను, ఆగస్టు 22:— ఆమెకాలో మారకపుధర దిగిపోయి వారు వెండిని విక్రయించుటకుచే వెండిధర వెలిగినదని చెప్పుచున్నారు. చీనాదేశములోను తూర్పునందు చాల వెండికావలసియుండుటయు. నోక కాగము దానిధర మరి అద పెన్సీలు పెంచినయెడల వెండికంటే వెండికాగములే లాభముగ నుండుననియు దానివలన నాదెముల కలిగించుటయు నిజమేయుటయు ప్రారంభము కావచ్చుననియు, పిల్లించునకు వెండి నోట్లను వినివలయుననియు కాత్రుచేత్రము నడుపుచున్నాడు.

ప్రాణు

బాల్మికు ప్రాంతము.

మాతన ప్రభుత్వసాక్ష్యము.

ప్రాణు, ఆగస్టు 22:— బాల్మికు ప్రాంతమునందు రహస్యముగా క్రొత్తప్రభుత్వమును స్థాపించినందు ఎస్సోయా వారి జాతీయ స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించిన గాని వెల్లెగాగ్గు మిదకు నడువదలవిన దండయాత్ర విషయమై తామెమియు తోడ్పడవని ఎస్సోయాను తెలియజేసిన నట్లును ఆంగ్లేయులు వాగిన బాబుకు యుద్ధపథము నేడు సమాజే మెయొందిరి. ఎస్సోయావారు కోరి దానిని చెల్లించవలయునని బాల్మికు రాష్ట్రములలోని ఆంగ్లేయప్రతినిధి జనరలు గవర్నరుగారికి వ్రాసినది. తేలియెడల ఆయుధ్యము భక్తులు కాగలదు. మున్నగు వాగిన బాబుకు నాడ మొందిరి. బాల్మికు రాష్ట్రములను కదలి వెట్టుటయందు జర్మనులు మన్నింపవలసి 5 మరులలో వాగించిరి దానిని దిగిన ఆయ కలకు. వారు దెంగుటగాను దెంగు వెల్లిపోయినవారు స్థాపన ప్రిన్సిపాల్ లీమె గారు తిరిగి నేలు నేర్పుచుండుటచే అక్కడి స్థితిగతుల తేలియె వారు సహజము లేకు. జర్మనులు చెల్లించవలసిన మరులను చెల్లించునట్లు చేయవలసినదని ప్రతికరణవారు గవర్నరుగారికి తెలిపిరి.

విరోధాలన్ని బాగ్చీ.

హూవరు తెలుపు సంఘము.

ప్రాణు, ఆగస్టు 22:— విరోధా మగ్యజేతలందు సంవారముజేసి హూవరుగారు నేడు ఇక్కడకు దయచేసి వెల్లిపెయగడల పనివాండు కట్టుకట్టి వినియోజనము దానిధరి కడకు విరోధాయందు బాగ్చీతి యెట్లున్నాలో మధ్యరథ వారికి తెలియజెప్పిరి. హూవరుగారి స్థితిగతులను గురించి వాడ వారు తెలియజేసిరి.

వెల్లిపెయగారి పనివాండ్రు సమ్మెకట్టు నంతరింపజేయుట కెక్కువ అధికారమిచ్చిన గాని విరోధాలో విషమదశ యేర్పడగలదు హూవరుగారు, నడిపిరి. తగినంత బాగ్చీ తేజాపుటవలననే ఆస్తి యా హూవరుగారి కన్యములుచెప్పెను. బుడా వెట్టులో ప్రజలకు తిండిలేదు. అక్కడ వైద్యశాలలో 20 వేల మంది కోలుకు గలరు. వారికి ఉపచారము చేయుటకు సాధనములేవు ఆరెండు జేతములలోను తీసువ్యాధి అపరిమితముగ వెలిపోయెను. దెప్పెయగారు నడిపిరి తిలినపుడు కట్టుకట్టుటకు గుడ్డలేవు. కట్టుకొనుటకు వస్త్రములేవు. చర్మగృహములను కుడకుటలో కావలసిన తెలుము లేవు పిల్లలకు తిండి సరికలే వారు చర్మవ్యాధుల చే బాధపడుచున్నాడు.

రుహ్య

బోల్షెవిక్కులస్థితి.

పోలులనిజము.

లండను, ఆగస్టు 21:— బోల్షెవిక్కుల నణచివేయ నొసరింపకుచున్న సమరసన్నాహములు మంచియుత్సాహ కరముగ నున్నవి నయ్యదగినతావులనుండి తెలియుచున్నది. గతవారములో రుహ్యరస్త్రియో త్రైవైద్యములను ఎస్సోయాను వైద్యములను గలని బోల్షెవిక్కులను లాగా నడిమాగ్గుము గుండా తమివేసినది. ఇంకను దక్షిణమున పోల్షోవునకు వారు క్యమును స్పొక్కుపునకు దక్షిణమును ఘోరముగ యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఈ రెండు ప్రదేశములందును గత 15 దినముల నుండి బోల్షెవిక్కులు ప్రతియుద్ధము నొసరించుచున్నారు. చివరకు తరువోవుల నిరుపయోగము తరువగలిగిరి. స్పొక్కుపు ప్రదేశములో బోల్షెవిక్కులు స్పొక్కుపు రీగా రెయిలు మార్గమునకువారు 9 మైళ్ళదూరమున దున్నారు. ఇనట బోల్షెవిక్కు వైద్యములలో నేదియో లోపమున్నట్లున్నది. ఒక రెజిమెంటు ఆయుధములతోననా పూర్తిగ వైద్యమును విడచి వెట్టి పోయినది. పోలు లిపుడు మిస్సునకు దక్షిణమున దున్న “తేతురీ జియను” వరకును రాగలిగిరి. దక్షిణమున వల్నివియోవరమును బోగలిగిరి. మిస్సునవర జరిగిన యుద్ధములో బోల్షెవిక్కులు నూరుమైళ్ళ వికలముగల రంగము 50 మైళ్ళ వెనుకకు పోయిరి. దీనిని బట్టి పోలుల విజయ మెంత గొప్పదో యూహింపవచ్చును. పిటెనునది మొదలుకొని రోవ్నోకు దక్షిణమువరకునున్న 120 మైళ్ళ రంగమున పోలులు బోల్షెవిక్కుల నెదిరించుచున్నారు. పోలుల ఉత్తరరంగమునందు బోల్షెవిక్కులు గోరి

ను నదివరకును తరువబడిరి. విల్నా మొదలు ఆస్ట్రాగునరకు నున్న రోడ్డునంతటిని పోలు లిపును ఆత్మరక్షము గావించుకొని యున్నారు. జనరలు వెట్టూరాగారి కుడిప్రక్క వైద్యములు కీపుదను కేగుచున్నవి. ఇప్పుడు కీపునకు 90 మైళ్ళదూరము నందున్నది. కీపునకు పశ్చిమ, దక్షిణ, ఆగ్నేయ భాగములందు తిరుగుబాటులు చాల విశేషముగ నున్నవి. యుక్రేయను ప్రజలందఱును గూడ బోల్షెవిక్కు ప్రభుత్వమును తొలగించ ప్రయత్నించుచున్నట్లు లున్నది. జనరలు డెరికినుగారి ఎడమ ప్రక్క వైద్యములు చాల త్వరితగతినె ముగుస కరుగుచున్నవి. బోల్షెవిక్కు లిపుడు బగోనదికి వెనుకభాగమున దున్నారు.

ఉత్తరమున మరికొంతదూరములో జనరలు డెరికినుగారి సాయుధబట్టు లొక రెయిలునెక్కి ఎలిజవెట్టాగారు ప్రవేశించిరి. సీపరుకు ఉత్తరమున ముఖ్యముగ లూమ్నీ మట్టును, కీపున కాగ్నేయముగ 110 మైళ్ళదూరమున, ఘోరముగ యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఉత్తరమున మరింత దూరములో జనరలు డెరికినుగారు కోనోబాపుదిగ ముగుస కరుగుచున్నారు. భాగ్యోవున ఉత్తరమున కర్మ్యునిక నప్పుడే అవస్థించిన మారంభమైనది. జనరలు డెరికినుగారి పశ్చిమరంగము ముఖ్య యుద్ధప్రదేశముగ నున్నది. అనట నతను విజయము నొందు నెడల మిత్రయందలి వైద్యములను గలసికొనగలడు. అంతటి తో యుక్రేయను లంకను బోల్షెవిక్కులవై తిరుగుబడ గలరు. బోల్షెవిక్కులు రుహ్య మధ్యప్రదేశమునకు పోవలసి వచ్చును. పశ్చిమదక్షిణ రుహ్యరంగము లందలి బోల్షెవిక్కు క్రొత్తవైద్యములు 50 మైళ్ళదూరమున మాత్రమున్నవి.

ఇటీవలి సమాచారమునుబట్టి ఈ రంగములందు 15 బోల్షెవిక్కు వైద్యము లున్నవనియు, వాటిలో 89 వేలమంది వైనికులు ఉత్తర రుహ్యరంగమునను, 167 వేలమంది వైనికులు పశ్చిమరుహ్యరంగమునను, 143 వేలమంది దక్షిణరుహ్యరంగమునను, 133 వేలమంది తూర్పు రుహ్యరంగమున నున్నారు. వీరు గాక అంతరంగపు దేశమున 727 వేలమంది వైనికులున్నారని తెలియుచున్నది.

క్రాఫ్ట్ పాటు యుద్ధము.

లండను, ఆగస్టు 22:— హల్లిగుఫోన్స్ పట్టణము నుండి క్రింది సంఘము తెలియుచున్నది:— గతల ఆవరణ వాటి బోల్షెవిక్కు నాకొ రాకుండ అంగ నానాదేశము చేసెను. చివరకు అట్టిస్థితిలో యుద్ధము జరగెను. వీనికి తోడు కోటలకు ముట్టకొంది దానిమీద ఫిరంగులు బొంబులు వేసిరి. దానివలన కోటలు దగ్ధమయ్యెను. అంతట బోల్షెవిక్కు యోధులు బతుకుట రావలసినచెప్పెను. వీరితో యుద్ధము చేయుటకు మోటారు పడకలు సిద్ధముగ జేయుండెను.

అమెరికా

మెక్సికో అమెరికా దేశములు

వాషింగ్టను, ఆగస్టు 22:— మెక్సికోలోని దోకిడి గాండ్రోకు తరుముకొని పోవుమండి ఆమెకా వైనికులను వెంటనే ముల్లించుమని ఇక్కడి మెక్సికో మంత్రి కోరెను.

జపాను

కొరియా సంస్కరణములు.

లండను, ఆగస్టు 21:— కొరియాలో ననేకరాజకీయ సంస్కరణము లొనరింప నుద్దేశించు జపానీయు లొక ప్రకటనము జేసినది రైటరు గారికి తెలియజెప్పును:— కొరియావారును, జపానువారును ఒకేవక్రవర్తి యధీకరమునందుకుట వలన అన్నివిధముల అన్యోన్యము సరిసమానులు. జపానున జే విధమున రాష్ట్రము, పురపాలకము జరుగుచున్నది అట్టిపరిపాలన మే కొరియాలో కూడ జరుగునట్లు వారింతలోనే క్రొత్త పద్ధతి నవలంబించెదరు. జపాను వీరిధమున పాలింపబడుచున్నచో అన్నివిషయముల నావిధముననే కొరియా పాలింపబడును. జెవర్యోలస్థానమున గవర్నరుల అధికారము దుండుననియు పోలీసుధటు లుంచబడుదురు.

టర్కీ

అస్టోలియా యందలి స్థితి

కన్స్టాంటినోపిలు, ఆగస్టు 21:— దొరతనమువారత్యం తరతనము లగు కానములను జేయుచున్నను, అస్టోలియా అంతరంగకస్థితియేమియుబాగులేకున్నది, స్ట్రెస్సాకరాహిస్సారు రెయిలుమార్గమున దున్న సుజాతుపురములో కలనాకారకులు ప్రవేశించినది తెలియుచున్నది.

ద్రవిడాయుర్వేద వైద్య ద్వితీయ సమ్మేళనము

ఈనెల 23-వ తేదిని తిరువహింద్రపురమునందు సమావేశమగుట

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి అధ్యక్షతన న్యాయము

(మా ప్రత్యేక విశేషముని యొద్దనుండి)

ద్రవిడాయుర్వేద వైద్య ద్వితీయ సమ్మేళన సభాధ్యక్షులగు శ్రీమంత్, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్య ఆయుర్వేదమార్గాడ, భిషజ్యుడి, వి. వి. ఎస్. గారి ప్రారంభోక్త్యాన సంక్రమణ.

ఏ మహానీయుడు విశ్వవాక్యరూపావనమై ప్రభుభక్త్యునియై రాజచంద్రుడైనను కష్టములతోర్చి దండకారణ్యమున సంచారమొనర్చి తన పాదరజశాసనములచే దక్షిణాపథమున కుత్తరకంఠముగ చేసెనో అట్టి శ్రీరామచంద్రుడును, అర్జునుడును పునరవ్వరణము జేయునట్టి పవిత్రమైన దక్షిణాపథమున దవకరించి స్వయాశాసనములైన శ్రీకృష్ణరామానుజ ఆనందశిర్షాది పూర్వాచార్యులకును, యాన్యుల దక్షిణాపథమున తన పేర విద్యాపితమును స్థాపించి బద్ధపీఠము చేసెనా నీయుడు అర్జునవైద్యవిధానమును వ్యాపింపజేసెనో అట్టి ఆగ్ర్యులవారి కిని, ఏకదశాయులగు గోత్రకనీడ్యపురిపాపి, (వ్యాఘ్రపాద)పులస్త్యుక్, శేరశ్యుక్, యూపాచారి, పుతుండర్, చట్టాచారి, భోగర్, కొంకణర్ మొదలగు నాయుర్వేద ప్రవర్తకులనీర్వహకులు, తొల్లిటియాయుర్వేదప్రచారకులగు ఆశ్రేయ, భస్మంతరి, ప్రభృత్యాయుర్వేదాచార్యులకును, దక్షిణాపథమునందలి యన్ని భాగములనుండియు నీసభకు విచ్చేసిన నా సోదరసభ్యులకును ప్రభుమన కా! యంతఃకరణప్రార్థనకును వందనశరణుల సొసర్చుచున్నాడను. ఆయుర్వేదమాత్ర వ్యాఖ్యానకర్తలగు నిత్యానందనాథనీధులకును, భోగర్ కొంకణర్ మున్నగు నగ్ర్యుక్తప్రచారకులకును, వైద్యవైద్యక విజ్ఞానవైద్యక సిద్ధాంతప్రచారక సార్వభౌములకును, వృక్షభౌమామృత రసభౌమామృతములను, ఆయుర్వేదతంత్రగ్రంథ నిర్మాతలగు శ్రీచేదాంతేశ్వరుల విద్యాభ్యాసమునకు నేను వని అటపట్టెనున్నదో, ఏ దివ్యక్షేత్రము బోమధాదిచేత విరాజిల్లుచున్నదో, ఏగరరాజము పరమపావనములగు దక్షిణాపథానీ గృహదేవులచే నలంకృతమైయున్నదో, అట్టి యీతిగవహింద్రపురమునందు జరుగు నీ ద్వారినైద్య ద్వితీయ సమ్మేళనమున కధ్యక్షునిగ నభ్యజ్ఞకరణముచే నన్ను నియమించి గౌరవించినందులకు మీరందరికిని నామనఃప్రార్థనకును వందనసమర్పణలు నొసర్చుచున్నాడను. కాని యీ మహాసభాకార్యనిర్వహణమున నాకన్న జ్ఞానయోగ్యులగు వివిధ గవోపశయనశిక్షులను వైద్యవిద్యార్థినిలముల నియమించుట యుచితమని విన్నవించుట యుచినను, నేదాంతేశ్వరుని విద్యాభ్యాసమునకును, పాండిత్యరక్షణమునకును అటపట్టె, వైద్యకాశ్రమమునకు యఖ్యప్రమేయమైన భిక్షులకు నిలయుమైన ఓమధాదిచే విరాజితమగు నీ విద్యాపీఠమునందు ఈ ద్వితీయదావినైద్య సమ్మేళనమున ఆయుర్వేదవిద్యయును జర్పింప నవకాళము గలిగించినందులకును, ఆవద్వివిద్యాధర్మిని లగుమీ నందరియొక్క నియోజనమున నీమహాసభకు దాన్యము నేను నవకాళము లభించినందులకును నుతోమచ్చాంతితుండనై యీ భారమును వహించి సాహసించితిని. కావున తామందఱు నాకేసభాకార్యనిర్వహణమున దోడ్పడవలయునని అవకశకరమగుట నై ప్రార్థించుచున్నాడను.

మాన్యులారా! సభ్యులారా! ఈపరిషదమునకాదగా, పూర్వకాలమున లోకపావనియగుగంగాతరంగములచే నలరారు హిమాలయపాదపీఠముల నుండి ఆయుర్వేదమహాపరిషదములును, ఈ దక్షిణాపథమున తామ్రకర్ణి మొదలగునదితరములందు రాష్ట్రకూటకంఠియు లగునప్పోత్తుంగమహారాజుల యాస్థానములను జరిగిన వైద్య విద్యాపరిషదములును స్మృతిపథమునకు తప్పక రచ్చుచున్న యని. ఆపరిషదములందు ఆశ్రేయ అగ్ర్యుక్త, అంగిరసప్రభృతులకు, ఇచ్చట కుంభదత్త, అశ్వచారి, కాంకాయన, శేరశ్యుక్, భోగయ్యర్, కొండండ్లరామ అశ్వత్థరామభట్టర్ ప్రభృతులగు వైద్యపుంగవులును సదస్యత్వమును బొందియుండిరి. అట్టి మహానీయులవైద్యపరిషదల నావరించుచార మయ్యననుచు వారి పాదరేణువులకుండు తిగివచ్చుచుగా నుండ లేన అయినను జ్ఞానప్రకాశకులగు ఆమహానీయులగౌరవంబలకు జేసిన నమనః మనః క్రి కనుగుణముగ వారియాద్యముల ననుస

రించి తాలోచితము లగువిషయముల విమర్శించి వానిని సర్వత్ర వ్యాపింపజేయుట మనవిధియైయున్నది. ఇట్లు విమర్శనసభలు జరుపుటకై, అందలి సిద్ధాంతములను సర్వజనాదరణీయములుగ గ్రంథముల రచించి ప్రచురించుటగాని జరగకుండుటయే గాక కొంతకాలముగ అర్జునవైద్యులతోపాటు అర్జునవైద్యమునకును రాజానలంబనాముని శేషుండుటయు గలిగెను అట్టి అంతరాయములను దొలగించి నవగ్ర భారతమునకు అర్జునవైద్యమును దానివిజ్ఞానమును ఏకరించి వ్యాపింపజేసే ఆయుర్వేద విదులవనంబుల సంకల్పము లుండునని. ఆశీర్వాదమున మహారాష్ట్రేశ్వరున జననమంది ఆయుర్వేదపారంగతుడై యేరిరినైన నాయుర్వేదమును భారతేశ్వరసామ్రాజ్యమున వ్యాపింపజేయుటకై బద్ధపీఠముననుండి నిఖిల భారతాయుర్వేదమహాసమ్మేళన విద్యాపీఠములను గడచిన తదింకంఠములకు బూర్వమున ఆయుర్వేదమహాసభాధ్యక్షులు శంకరదాశరజగోపాల్ స్థాపించి, ధ్వంసంకరి పాదరవిందులచేసిన అన్నత్రియమిత్రులగు ఆవరధస్వంతరమునగు ఆ శంకరదాశరజగోపాల్ నాటిక ఆయుర్వేదాంతురమై నవగ్ర భారత వైద్యసమ్మేళనములగును, ప్రాంతిక వైద్యసమ్మేళనములగును, మండల సమ్మేళనములగును బరిణమించి, యావద్భారతమునకు గావలసిన యాతేక ఆయుర్వేదవిషయముల విమర్శింప నవకాళము గలుగజేసినది. యావద్భారత వైద్యసమ్మేళనములు జరుగుచున్నను, ఆయా ప్రాంతిక భావల మూలమున సమ్మేళనములు జరిగినగాని వైద్యవ్యాప్తి విరివిగ గాకాలదని మహాసమ్మేళనములవారక సామ్రాధానమున సమ్మేళనములు జరుప నిశ్చయించిరి. శ్రవ్యము మనమందఱము చేరి ఆయుర్వేదవిషయముల జర్పించు మహా సంతోష నమయమున నాప్రియమిత్రులగు శ్రీశంకరదాశరజగోపాల్ మనతోగూడ గలసియుండు భాగ్యము మనకు లేకపోయినదని చింత యుక్తమౌక్తిక బాధించుచున్నను యావద్భారతమున నుండు వైద్యులవనంబుల వార నాటినయుత శేకాంతురమై క్రియముగ కృద్విబాందులకులకుత దీనిని ఆద్యగ్రస్వరూపముగ భావించి ఆయుర్వేదతేజః పుంజమునకు నమస్కరించి నిర్దస్తకార్యమునకు గడంగదను.

ఆయుర్వేదము - దానియూ దారక ఆయుర్వేదము అనువిద్యాక్షురులు దయచుండటము చ్చురించుటను వినుచారి కోరికధరుగు మార్గము మనంబునకు గలుగుచున్నది. ఓ! చోట పాశ్చాత్యవైద్యవైద్యుల కుశోధనమును, పరిషదములును, వేదాంతముల పాశ్చాత్యవైద్యవిద్యా పీఠములును, మరయొకచోట ప్రమాత్యులొగ్యకాలమును, ఇంకొకచోట చూపజలకు మిటుమిట్లు గలుగునట్లు దివ్యసౌధములందు మనోహరమైన యావద్భిక్షిణికాలమును, ఎటు చూచినను 'తక్షుఃకీర్తాతాస్త్రికః దృష్టకర్మా కుశిర్భివక్' అను ఆయుర్వేదమాత్రానుకరణి గుణచతుష్టయముతో గూడిన అష్టాంగ వైద్యవిద్యానిపుణులును, ఇట్లుతలుభాగముల రాజానలంబనాది కృతలకారణములచే పాశ్చాత్యవైద్య విభాగము ప్రబలియున్న ఇక్కలమున నిరాలంబులమైన మన మందఱము లొక్కయెడలేరి ఆయుర్వేదసమ్మేళనము లనియు, ఆయుర్వేదకలాకాలనియు, ధర్మవైద్యకాలనియు నేకానమిలులనియు నేర్పరచుకొని కార్యములు సాధింప త్రయ్యిముతేజ గలుగుటయే సంతోషకారణము. ఇందుకు యఖ్యదీపము (త్రికాలవేదలగు మహర్షులు ఆయుర్వేదమున మూర్తీభవించినట్టి త్రిదోమకథతియే. ఇయ్యది మహర్షులచే దృఢకరమైన పుణ్యములతోడ నేర్పరచబడియుండుటచేతనే గదా కొంతకాలముగ నెన్ని యిక్కట్లులు కష్టమున నీర్వహ గనిజగలిగినది. ఇతరవైద్యక విధానములయందుకలె నేకాక సిద్ధాంతమును మరునాడు మరయొక సిద్ధాంతమునగాక తమసిద్ధాంతముల మాతృదల నందఱకుండునట్లు ఉనిపుంగవుల ఇక్కలమున నెంతటి కఠింకోధనల సులిపి నీర్వహించిరి యూహించిన కళ్యణము మహర్షులు ఆకులిన తలెంబుభావమున మనవకోటుల యాకొగ్యరక్షణకై సులిపిన కుశోధనములు ఆమెయములు. అందుకై వారు మన కొసంగిన విజ్ఞానము అనంతము. అయ్యది వేదముల ప్రతిపాది

తము. కావుననే లోకమునందలి వైద్యకవిధానములగునను యందిరి ప్రాథమికత్వము వహించినది. మైత్రేయసార్వ వైద్యక విధానములు నిష్ఫలములై నపుడు నతరేదము ప్రాణరక్షణ దక్షులై ఆయుర్వేదవిధానములు తమవైద్యసిద్ధిని నీరవలనుచున్నయని. స్వల్పభూమిమైనను పలువిధములగు వైద్యోపకరణములమైనను నతేతంతక కేవలము భూతదక్షులై పరమాద్యయని వైద్యచరణము నలంబించి ప్రాణరక్షణముకై "ఉత్తమకదవి" అందును అని బోధించెడి చరకయందే దివ్యసూక్తులు ఇతర యేవైద్యకవిధానములందు గలవుకే ఇట్లమనోహరభావములతో గూడిన యాయుర్వేదవిధానము నేలము గ్రంథమాత్రముననే గాక ప్రతివగరమునను ప్రతి కర్మయందును గల వైద్యవేత్తలు వైద్యక వైద్యులకలెతోగి వాచినను మాట్లాడినను రోగిగృహమున కేగవలసినపుడున భవాకాంక్షయే ప్రధానముగ జాపక తీవలగు రోగులకు ఉచితముగ వైద్యోపకరణము నొసరుచు బోమధుల నియమము గాక పథ్యాచ్యుతవారములనుగూడ గల్పించుటయు నాచరణమైయున్నది. సామాన్యమగు అధికస్థితి గల ప్రతి వైద్యునిగృహమును చిన్న ధర్మవైద్యకాలగ నుండును. ప్రకృతకాలమున దొరికినయెవారి వైద్యులయములు నలంబింపుట విశిష్టానవాయము 'నోనర్చి గునవంకములుగ నుండుట సర్వయము నిక్కము. కాని యిందు దాదాపుగ నలంబింపలగ నొకనికమాత్రము దొరికినను నా రొసగు చికిత్స లభ్యమగుచున్నదకుట లేదు తెల్లము. ఇట్టికే సర్వజన సామాన్యమునకు శత్రుచికిత్సయందుగాక ఇతర వివిధచికిత్సలయందు శక్తియవైద్యులొనర్చు ధర్మచికిత్సాచరణము, అంగవైద్యకాలము నుంబి చికిత్సాచరణముకంటె అత్యధికమని చెప్ప సాహసించెదక. ఈ రీతిగ శ్రవ్యక్షు చికిత్సాచరణము పుణ్యభూమి యనందగు భారతభరాలమున గల దని వదించుట యతికేయికై గాదు. ఇట్టి సద్భావములతో నిండి యున్న ఆయుర్వేదమును వికాలమృదములగు విదీహ దొర తనమునాడు కొలదికాలముగ నిరాలించుచున్నాడు. ఇందుకు ముఖ్యసూత్రము ఆయుర్వేదవైద్యము సిద్ధాంతికాశ్రమము (వైద్య) గాదనియు ఎ! వెదలనియు జేపెదకు గాని అయ్యది విశ్వసనీయముగాదు. సర్ పాశ్చాత్య లూకెనరంటి పాశ్చాత్య వైద్య కిఖామములు ఉప్పుకోఫోగముల నవస్థము, ముకరభ్యము రసాయనము అను నిత్యాది ఆయుర్వేదసిద్ధాంతములు నిరీక్షనకు పాశ్చాత్యవైద్య ప్రపంచమునకు దెలియదనియు నింక బాకేవిషయముల శ్రవ్యక పాశ్చాత్యవైద్య వేత్తలు ఆయుర్వేదమునండి నేర్పదగియున్నారనియు దాని యుల్కిప్రకృత సుద్ధోపిండియుండుటయే వైద్యభిప్రాయమునకు ప్రబలిదర్శనము. ఆయుర్వేదమునకు ప్రతికక్షువహించినవారి యభిప్రాయములకు ఆయుర్వేదము కాశ్రమముకాదనుట కారణముకాదుగాని, ఆయుర్వేదము వృద్ధియైచో శ్రవితత్వరము భారతేశ్వరునండి పాశ్చాత్యుల మందులములమున విశేషములగులగు లక్షలలోకి ద్రవ్యలాభమునకు భంగము గలుగునకుటయే యని యూహించవలసియున్నయది. శ్రవ్యతము ఏ! తక్షుమనాడు చెక్కునలచోలే నై కొని దొరికినము నాకు ఆయుర్వేదమును నిరాలించినకొలది నయ్యది జనాదరణమున, జేసెయ రాజాదరణమును విశేషముగ బొందవలసియున్నది. అట్టి ఆయుర్వేదమును గూర్చి విత్తులముగ జర్పించి మహర్షుల విజ్ఞానమును లోకమున పెదజల్లుట మనవిధి. అయినను ఇక్కలపుణా తమతమ నూతనపరిశోధనలచే తాము గనిపెట్టితిమనిన రక్తసంచలనము, నద్యోగ్యకృత్జ్ఞానము మొదలగు ననేక యంకములు ఇందు గలవని మనము దెలిసికొనినపుడును దానిని తెల్లదీసినపుడును మనకుం గలుగు మార్గ మేమార్గముగదా. ఇటు తెన్నియో మార్గ దాయకములగు సంకములను జర్పించి నిశేధిత క్షమాచాలములగుగాని, కాలము స్వల్పము అనునది స్మృతిపథమునకు రమ్యనపుడు మృతము మనమునకు తిరిపాడముచున్నది. అయినను, శత్రుకాలాకాగ్ది నానావిధ ఓమయవిభాగములతో నిరాజిల్లు అష్టాంగవైద్యమున మనము గమనింపవలసిన విషయములు పెక్కులుండుటచే వానిలో కొన్నింటివైనను ఇట విమర్శించి మీకు నిశేధిత ప్రశ్నకుతూచాలములు నన్ను పురికొల్పుచున్నవి. ఇయ్యది ఆయుర్వేదవిషయము తమవికాలవృద్ధిచే గడుగొని సిద్ధాంతములబలముగాని కేరొండు గాకాలము.

మహాజనులకు విజ్ఞప్తి. దొరతనమువా రొసగు పాశ్చాత్యవైద్యకచికిత్సలు ప్రజాసంఖ్యకు బాలియుండలేదనియు, నూటికి 99 మంది జేయచికిత్సలమై నాధారపడియున్నారనియు, భారతీయుల ప్రకృతులకును, భారతేశ్వర శీతోష్ణస్థితులకును నూటియే

అల్పద్రవ్యమునకే లభ్యమగు నీడేయవైద్యమున కవకాశమునగలయు ననియు మొలకలు ప్రజల యాధ్వోమలను పలుకడలకు దొరతనమువారికి మననాయకులను, ప్రజలను నివేదించియున్నారనియు అదియేలాగాని దొరతనమువారు ఆయుర్వేద మనిన చెవియొగ్గక, కఠినోక్తులచే దూలవాడుచు, నెట్టి సహాయమునైనను జేయకున్నారు. దొరతనమువారి ప్రకృతపు షరీరులు మాటునకును దేశీయవైద్యమునకు నెట్టి ప్రోత్సాహముగాని వారివలన గలుగజాలదని తోచుచున్నది. మఱియు కొలదికాలముగ చెన్నపురి మునిసిపలసంఘమునుండి ఆయుర్వేదకళాశాల వైద్యకాలాదిసంస్థల కొనగబడు 1800 రూ॥ లను మామూలు ప్రకార మీ వర్తనమున గూడ నీయవలయునని యొక గ్రీవముగ తీర్మానించుకొని తమ తీర్మానమును గత ర్షు మొంటువారి యాహ్వాదమునకై కార్యోపేక్ష వారు పంపిరిగాని వారతీర్మానము నామోదించక నిరాకరించిరి. ఇందుకు ముఖ్యకారణము ఆయుర్వేదాభివృద్ధి తమ యావధముల విక్రయమునకు అటంకముగ నేర్పడవచ్చుననుచునాతో పాశ్చాత్య వైద్యచరణు లొసగు సలహాయే యుండవలెనని యూహించెదను. తనివో అనేక కాలము ననేకరీతుల నెంతెంతోలావుమొత్తముల నవలీలగ వెచ్చించు నుదారస్వభావుల కీజన సామాన్యోగ్యవిషయమున నింతటి యవాదరణ జనించుటకు కారణము కనబడదు. వారిచ్చు మొత్త మెంతయైనను వ్యాధిమునకును, పద్ధతీని పోరాడవలసియున్నది. ఇట్లు ప్రభుత్వమువారు పక్షపాతబుద్ధిని జూపుట ఒకవిధమున మన మేలకే యగుచున్నది. ఈ నిరాదరణ మనలను గాఢనిద్ర నుండి మేల్కొల్పి యీ వైద్యవిషయమందు మనకల్లరకును పోవలయును సంఘటించుటకు ముఖ్యరీతిగా పరిణమింప గలదు. కావున నో మహాజనులారా! ఆయుర్వేదవైద్యుల యుత్సాహము నెంపొంది ఆయుర్వేద మభివృద్ధిగాంచునట్లు శర్యవిధముల సాయమొసగు భార మిపుడు తమమాపులయందున్నది. అట్టి భారమును నిర్వహించువిధమును గుఱించి విద్యావంతులు మీకు విస్తారము వివరించి చెప్ప నక్కఱలేదు. ఇంతియగాక, 'రాజా ప్రకృతిరంజనాత్' అన్నటులు పాలితుల సంతోషమే పాలకులకు ముఖ్యము. ఆరోగ్యములేదే సంతోషము సంపూర్ణముగను సుమారుకాలము. మనదేశపు పరిస్థితులనుబట్టి ఆయుర్వేదమే భారతీయులలో నూటికి తొంబదితోమ్మిదిమంది యారోగ్యమునకు ముఖ్యముగ నేర్పడుచున్నది. ఇట్టి యాయుర్వేదము రాజావలంబనమునకు తప్పక అర్హమగుచున్నది గాన, ప్రభుత్వమువారు ప్రకృతమువారు నిరాదరణ వదిలి ఆయుర్వేదమున కర్హమగు నాదరణ నగ పలుచునంతదనుక మననాయకులు దేశీయమహాసభలయందును, ప్రాంతిక మహాసభలయందును, శాసనసభలయందును దీనిని గుఱించి ప్రస్తావనలు లేచ్చి, చర్చలు జరిగించి, ప్రభువుల చిత్తములందు నిక్రమ నాటుకొనుటకు తగిన కృషిల నెడతెగక చేయుచుండవలయునని ప్రార్థించుచున్నాను.

ద్రవిడములకర్తవ్యము.

ఇంతకు పూర్వము గతతత్వమున ఈ పరిషదమున మానసియులగు జస్టిస్ టి. వి. కేమగిరయ్యగారు రక్తాసనమునధిష్ఠించియుండి ఆయుర్వేదమును, ఆయుర్వేద వైద్యులును అభివృద్ధికివచ్చుట కనేకమార్గములను ఉపదేశించి యున్నారు. అట్టి వ్యాపకపాలనాదత్తునిచే నధిష్ఠితమైన ఈ పరిషదమున ఇంతదనుక నాతెలిసిన కొన్ని విషయములను మీకు నివేదించిరి. ఇప్పటికే తమ యమూల్యమగుకాలము నే నాక్రమించిరి. ఇక తామందరు నిరంతరబద్ధితులతో ఆయుర్వేదాభివృద్ధికై జేయవలసిన వానినిగూర్చి చెందుమాడు మాటలుచెప్పి నా యభిభావమును పూర్తియైనట్లెదను.

ద్రవిడులు పురాతనకాలమునుండియు యోగివిరాజితులు. మీరు సకలవిద్యలందును, కలలయందును, రాజ్యతంత్రములయందును, రాజ్యనిర్వహణమునందును, సంఘసంస్కరణమునందును, మిక్కిలి ప్రసిద్ధులు. తేరయ్యర్, భోగయ్యర్, మంథానశైరవ, ఆగస్త్య, కోదండరామ అశ్వత్థామభట్టర్, మొదలగు మహనీయులు ఆయుర్వేదమందు గల పాండిత్య ప్రకర్షణ చే గీర్వాణవాణియందును ద్రావిడవాణియందును అనేకవైద్యవిషయక గ్రంథరాజములరచించి మహాపకారముగావించిరి. విద్యవైద్యులగుచేతను, ఆగస్త్యవిద్యాపితముచేతను నలంకృతమైన నీ ద్రవిడదేశము ప్రకృతము ఇతరరాష్ట్రముల కంటె వెనుకబడి యెక్కువ వైద్యవికారగులంఖ్య నపేక్షించుచున్నది. వైద్యవరంసులసంఖ్య యిప్పటికంటె అధికము నొనరించినగాని ఆయుర్వేదవ్యాపకము తగినంత కలుగజాలదు. ద్రవిడమండలములకన్నిటికిని కేంద్రీకృతాయుర్వేద

కళాశాలయు, తదనుబంధముగ ఆశుశాలయు వైద్యాలయములును, భేషజోద్యానమును, రసశాలను సమకూర్చుట యవసరము. ప్రతిమండలమందును, ప్రతిపల్లెయందును ధర్మవైద్యశాలలు నెలకొల్పి బీదలగుల కుచితవికీర్తనల నొనగుట, వైద్యసేవాసమితులను కేంద్రముగను, మండలములవారిగను నెలకొల్పి ఉత్తరపుష్కరాది సమయ సమాగతయంత్రాధుల యారోగ్యసంరక్షణకై పాటుపడుట, ఇట్టివి మిక్కిలి యవసరము. కేంద్రాయుర్వేదవైద్యాలయము స్థాపించి యందు క్రియాచరణము శారంభించుటకు తమ పుత్రులను, మిత్రులను, సోదరసోదరీమణులను, ప్రసిద్ధిఆయుర్వేద వైద్యకళాశాలకు బంపి నుకీర్తితులుగ జేయుటకు ప్రయత్నించుట ముఖ్యకర్తవ్యము. నిఖిలభారతాయుర్వేద మహామండలమువారు ఆయుర్వేదవ్యాపకమున వెనుబడియున్న దక్షిణాపథమున తద్వ్యాప్తినిగావించుట యవసరమని మహామండలవిద్యాపితముల ప్రధానకార్యాలయములను జెన్నపురికి ప్రసాదించి యున్నారు.

వారి సలహానుండి మీరలు ఆయుర్వేదవ్యాప్తికై తగు ప్రయత్నములజేయ హెచ్చరించెదను. మీరు చేయు కార్యచరణమునకును, మీ మనోభావవ్యాప్తికిని, ఇతరులమనోభావముల మీరు గ్రహించుటకును ద్రవిడభాషావైద్యపత్రిక అవశ్యకము. భాషామాలకముగ వైద్యము అభివృద్ధిగాంచిన గాని దేశ మభివృద్ధిగాంచనేరదు. మనము అందరమును ఆత్మత్సాహకరమగు ఈ పరిషదమునజేరి ఎట్లు కార్యచరణము ఆచరింపదలచితిమో అటులే ఈ మూడుదినములతో దీనిని మరచక ప్రత్యేకమున మనకుండుకార్యములలో నిదియే మొదటిదని యెంచి సాధ్యమగుసంతకరకు దీనివ్యాప్తికై ప్రయత్నింపవలయును. మన ప్రయత్నములకు రాజావలంబనములు కూర్చుండుటచేత మన యభివృద్ధినిగూర్చిన భారమంతయు ప్రకృతము మనమే వహింపవలసియున్నది. ఈ ముఖ్యమూర్తమును స్ఫురిపథమున నుంచుకొని ప్రతి ఆయుర్వేదవిదుడును ఆయుర్వేదాభివృద్ధికై పాటుపడవలయును. మన ప్రకృతులకును, ఆచారములకును, దేశపు కీర్తివృద్ధినికలుగు అనుగుణముగ త్రికాలజేయచే గనుగొనబడిన ఈమూలికాదులకై వీధిపాంతరమునకో పోవబనిలేదు. మన దొడ్లలోను మన ప్రాంతములలోను దొరకుచున్నవి. కొన్ని కొంతదూరములనున్నను అల్పద్రవ్యమునకే లభ్యములు. ఎట్టి వైమాదులు సంభవించినను జంక బనిలేదు. సర్వజనాదరణీయమై సులభద్రవ్యలభ్యమై అర్హరేజువులములతో విరాజిల్లు ఆయుర్వేదమును వ్యాపింపజేయు కాల మాసన్నమైనది. వారలసంతతికి జేరిన మీరలు గూఢముపుష్టినుండి మేల్కొంచి నిఖిలభారత ఆయుర్వేదవైద్య మహాసమ్మేళనములవారి యుద్దేశముల ననుకరించి భాషాప్రయంత్రాయుర్వేదాభివృద్ధికై సర్వరమున కార్యచరణకు గడంగగలందులకును నుత్సాహమున మరియొకరూప హెచ్చరించుచు తమ ప్రయత్నములు ఫలవంతము లగుటకు ఆధ్వర్యంతరికి వందనము లొనర్చుచున్నాడ.

శ్లో. భిక్షాం సాధువృత్తానాం భద్రం చాగమకాలికాం
అభ్యస్త కర్మణాం భద్రం భద్రప్రకృతాభిలాషిణాం,
ఓంసనానావతకుసనానాభునక్తుసనావీర్యంకరవాసహై
తేజస్వి నావధీతమస్తు మావిద్విహరహై.
ఓం కాంతిగ్యాంతిగ్యాంతి.

Seeds & Plants.

నానావిధ చెట్లదినునులు.

మెడలు పొందిన నేలం గ్రేడ్ మామిడి చెట్లు వలె విధమైన చెట్లదినునులు యింక అనేక విధములయిన మొక్కలదినునులు నీవు, నాటు, కాయకూరలు, విత్తనములు నరకులుగ విక్రయంబుచును. కావలసిన వారు అర్హదా ప్రాంతంపంపితే, కటమతో ఇంగ్లీషు తెలుగు క్యాట్రగు తంపుతాము. నాలుగు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

ఎస్. కె. ఐ. కాదర్ మీరాసాహేబు (1718) విత్తనములు, మొక్కవర్తనము, నేలం.

1696 ఎ పాకెట్ గడియారము
మిగుల మేలైనది. అందమైనది. ఈ నేలలోపుగ తెచ్చించుకొనువారికి ఒక ఖాతా పెట్టె నేనా కిక్కుతో సహా బహుమానము ఇవ్వబడును. గడియారము బహుమానముతో సహా రెం. 8-8-0. మాంజేరిగడియారం తోలుబట్ట సహా రె. 6-0-0.
V. T. Amball & Co., Sowcarpet Post, Madras.

Vitafer

The Greatest of all Tonic Foods

has been aptly described as "Super-nourishment for brain and body." It is a scientific Food tonic, richly endowed with body-building elements. It is not a temporary stimulant, but an abiding influence for good health.

The GOLD MEDAL Tonic Food

SPENCER & CO. LTD. SOLE AGENTS Madras and Branches.

Vitafer Small Tin	2	4	0
" Medium "	3	14	0
" Large "	6	12	0

శుభము ! Free !! శుభము !!!

సర్కారునందు రిజిస్టరుచేయబడిన నం. 253
అన్యాయపురంతు చేవ్రాలుముద్ర గల్గిన రసీదు:—ఈ మామ్రైండు మాత్రము గల బాట్టిలను గొనువారి కివ్వబడును. ఈ మాత్రము నేపించి గుణ మగడదని యెడల ఈ కర్మరసాక్షి ఆ రసీదునందు చేవ్రాలు చేసి 1 మాసములోగా వాతను పంపితే వెలను వాతను పంపుతాము. ఈ ప్రతిజ్ఞను మేము రాయ్యాకట్టి చేయుచున్నాము.

గుల్ల జోబ్బ.

శక్తికథకము ! భాతుపాస్తకము !! శోగనివారకము !!!
ఈ మాత్రము మొదటిదినమే ఆకర్మమగు గుణములను గనుకలుచును. చిక్కినదవుడల బుద్ధితేసి నిగనిగ మెలకు చేయును. కీరీకమంతు మూర్తిగల్గి వీర్యకృద్ధిచే నుభవింప నిచ్చును. నడుమనొప్పి, చాయపు, క్షయము, క్వాసము, దగ్గు, కడుపునొప్పి, అజీర్ణము, కులబద్ధత, జ్వరములు, మూలవ్యాధి, మేహరోగము, మూత్రరోగము, స్వప్నమందలి ప్రాచుర్యము, శ్రీలతదరము, కాలము రప్పి యుతుకగుట వీటిని శుభము నాకముజేసి రక్తవృద్ధియు కుద్ధియు జేసి చర్మకంబంధవ్యాధులను నశింపజేయును.
వెల బుడ్డి 1కి రూ. 1-0-0, 8 కి రూ. 2-10-0. క. ఖ. వెలం దీ గుల్ల జోబ్బ కం. బొంబాయి 3.

జాతక మార్తాండము

గోపాలపురం కాపురములు (బహుశా) ఆకల్ల వేంకట రామ్రామిగారిచే రచియింపబడి కృతమునకు సిద్ధముగానున్నది. కొద్ది ప్రతులుమాత్రమే కలవు. ఈపుస్తకము కృష్ణతో ఒకటి రెండు సాముల పరిశీలించినయెడల తమ జననచక్రములనుబట్టి భూరిభవివ్యవర్తమాన ఫలములను జ్యోతిషుల సహాయము లేకయే తమకుండు తాము తెలిసికొనుటయేగాక జ్యోతిష రాస్త్రములోని మర్మములను అతి సూక్ష్మముగ గ్రహింపగలుగుదురనుట కావంతయు సంతోషములేదు. ఇందు నూతన మాటయేదై జాతకములు చక్రములలో సహా ఉదాహరణముగా విశదీకరించి పొందుపరచబడినది. వెల రు. 2-8-0 లు.
విలకమర్రి లక్ష్మీవరసింహంగారి నవలలు, నాటకములును, పానుగంటివారి నాటకములును మా వద్ద దొరకును. వర్తకులకు సరసమైన ధరల కీయబడును. (1689)
గోదావరి బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

అమృతమునకు

ఒక స్క్విజ్ మేడ్ కారీనిన్ బాయిల్ 18 గుట్టులకు వరదగలది. వెల రూ. 8000
వై బాయిల్లకు తగినట్టి ఒక ఇంగ్లీషు మేడ్ స్క్విజ్ ఇంచేర. వెల రూ. 1500
ఒక స్క్విజ్ మేడ్ కారీనిన్ బాయిల్ 7 గుట్టులకు వరదగలది. వెల రూ. 8000
డబ్బు, కాలికట్.
Apply to- Dutts, Calicut.

